

اوخوتار

میکائیل مشفق

حاضر لایانلار:

بهزاد گل بوستانه

محمد ایمانه

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اوخو تار

مكائيل مشفق

کتابین آدی : اوخو تار

یازان: مکائیل مشفق

حاضیرلا یانلار: بهزاد گل بوستانی-محمد ایمانی

گیریش: بهروز ایمانی

سایى: ۲۰۰۰ جلد

چاپ ایلى: ۱۳۸۹

چاپ نوبه سی: بیرینجی

ناشر: انتشارات نباتی

قیمت: ۲۵۰۰۰

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۵۸۹۲-۰۱-۷

مرکز فروش: تبریز- مابین سه راه طالقانی و تربیت - مجتمع تجاری استاد

شهر یارزیر زمین - پلاک ۴۷ - تلفن: ۵۵۴۸۴۱۷

۶	گیریش
۷	یاشاییشی و یارادیجیلیق دونیاسی
۹	بشش.آلازان « بیاض قرنفل لر »
۱۱	م.ی.لئرمونتوو " شاعیرین اؤلومونه "
۱۵	شونگول، منگول
۳۱	کندلی و ایلان
۴۴	یاراندیم
۴۵	توزاناق
۴۸	تورباق و تراکتور
۴۹	بیر لؤوحه
۵۰	آی قیز
۵۱	یادیمما دوشدو
۵۲	قوشما
۵۳	عشقیم
۵۴	گئجه دوشونجه سی
۵۶	داش قارتال
۵۸	یئنی گنج
۵۹	پوچت قوتوسو
۶۱	حؤرمتلی قرئیمیز ۱۷
۶۳	چاتماق، اؤتمک

۶۴	آند اولسون
۶۶	اؤلکم
۶۷	آنا
۶۹	سئوگیلر
۷۰	دودوک صدالاری
۷۱	عوصیانا باشلا
۷۲	دوشونجه
۷۳	دیلنچی
۷۵	خالی
۷۶	کولک لر
۷۷	بولودلار
۷۹	تار
۸۵	حیات سئوگیسی
۸۷	بختیار
۹۰	بیر ده باخسان منه
۹۱	کیمیدیر
۹۲	کوسمرم!
۹۳	اونا
۹۴	سئویرم
۹۵	اورک
۹۶	بیر ده باخسان منه

۹۷	منیم چاغلایانیم
۹۸	ایرلی
۹۹	کولک لر
۱۰۰	ایللر
۱۰۱	سو و کولک
۱۰۳	امک
۱۰۴	" شرق "
۱۰۵	اوخو
۱۰۶	اوخو
۱۰۷	سنین اوچون
۱۰۸	یاشا کۆنول!
۱۰۹	یئنه او باغ اولایدی...
۱۱۳	بیر لؤوحه
۱۱۵	تئلئفون صؤحبتی
۱۱۷	یادیمما دوشدو کئچن گونلریمی ورقله بیرکن
۱۱۸	دویغو یارپاقلاری
۱۲۸	یالنیز آغاج

گیریش:

اوخوما تار

بئله غریبه عنوانلار سۆزه باشلاماغمین یالینز بیر سببی وار. اودا اونودولماز شاعیر میکائیل مشفقین، استالین - ین برابرلیک و عدالت شعارلاری آلتیندا، عدالت سیز و نامردجه سینه اؤلدورولمه سیندن ایره لی گلیر. مکائیل مشفق عؤمرونون باهارینا یاخینلاشاندا مشهور اوخو تار شعرینی قلمه آلدی و ایلدیریم سرعتی ایله، دیلره دوشدو. آتالار دئییر: سن سایدیغینی سای، گؤر فلک نه ساییر! شاعیر، اطرافینا یئنی قورولان شورالار حکومتینه باخیب، اوخو تار، دئسه ده، لینه شعر یازسادا هله، روس سیاستی، وطن، ائل، دیل اوستونده کؤکله ن بیر تاری سوسدورماغا بهانه ده آختارما دیلار. بونولادا سوئتلر بیرلیگی ترکیبینده یئرلشن، بوتون خالقلار خصوصی ایله تورک سویلو خالقلاری، بؤیوک مقیاصدا سوی قیریم معروف قالدیلار. مینلرجه انسان بو وحشی لیین قربانی اولوب، دار آغاجیندان آسیدیلار، سورگونه معروف قالدیلار.

میکائیل مشفقده او قانلی - قالدالی گونلرین قربانی اولدو. شاعیرلر دیله گلدی، اوخوما تار دئییه، مکائیل مشفق دردینی گیزلین - گیزلین چکمه یه چاغیردیلار. ایندی تورک خالقلارینین بعضی لری اؤزگور(آزاد) اولوبلار. بو حالدا تاریخیمیز هم اوخومالی، مشفق لری حسین جاویدلری، احمد جوادلاری آنمالی دیر. هم اوکدرلی گونلری یادا سالاراق، اوخوتار دئییه، هؤنکور - هؤنکورلا غلامالی لیق...

ياشاييشى و ياراديجيليق دونياسى

مكائيل مشفق دونياني آجى تاريخه چكن، ايكي بۇيوك قدرتين قورخونج سياست لر نين تملى نين قويلدوغو، ايللرده دونيايا گۇز آجدى. سۇزون اصل معناسيندا، سوسياست حاكميتى نين يارانماسى گونلرينده آنادان اولدو. آز مدته، اۇزوندن بير چوخ اثرلر يادگار قوباراق، همين حكومتين الى ايلهده اولدورولدو.

مكائيل مشفقى، قاطى ملت چى كيمي تانيتديرانلار، اونون باشقا ديللردن اتنديگى ترجمه لرى گۇروب، اوتانديلارمى؟!

شاعير خيامى سئوه - سئوه اوخويوب، اونو تورك ديلينه چئويرمكله، بوخاريدا سۇله دييميز فيكره آيدينلىق گتيرير.

مشفق - ين ياراديجيلغى يالنيز بير ساحهده دئيل، او يئنى فيكير و اسلوبلارلا، مختلف فورمالاردا شعر يازميشدير.

فاشيست لر ين ايچ اوزونو آچان بو ايكي بيتلى شعر گۇزل سسله نير:

فاشيست قيشقير تاراق، سومسوك ايتلرى

دالايير، تالايير مملكت لرى

بوگون باريشسادا، يارين قاپاجاق

قودوز موسولونى، قودوز هيتلرى

اؤلكم و آنا شعرلرينده، وطنه، آنايا اولان درين محبتيني شاعير اؤز گۇزل

مصراعلارلا بيزه بئله آنديرير:

وجدانلاريچوخ(چوخ) شفاف، انسانلارى نورانى

مشفق بيله بيلدينمى عالمده شو (بو) دورانى؟!

قاپلار يارين آرتيق ساغ دونيالارى عرفانى

هر يئر گوله جك نورا معتاد اولان اولكه مده

غملردن الم لردن آزاد اعلان اولكه مده

اونون انا شعريني اوخوياندا، انساندا باشقا بير دويغو باش قالديريير. اودا بللي اولدوغو كيمي مشفق - ين اوشاق ايكن آتا- آناسي نين دونيادا ن كؤچمه فاكتي اورتادا دورور.

مكائيل مشفق اونلارين يوخلوغونو آجي حسرتله خاطيرلاسادا، آنجاق بو آغريني، بو يوخلوغون يئريني، اوزونون پاك ايشلري ايله، دوزگون عمللري ايله، گوز ياراديجيلغي ايله دولدورور:

ايندى منه هر كس: - آنان، بابان وارمي؟ - سؤلهسه

دئيرم كي قاييلمدان بير خوليايا بير سببه

اولان اولموش، كئچي كئچميش، ايندى مني ياشادان

بير مقدس، بير صميمي عمليم وار، تاپديغيم.

مكائيل مشفق اوشاقلار دونياسينادا بيگانه قالمير. بو خصوصدا، گوزل اثرلر

يارادير، آنجاق «شنگول- منگول» شعري نه اينكي آذربايجان، بلكه دونيا

اوشاقلارينين دا اوره ييني اوخشايدان، كؤنوللرينه ياتان بير اثردير.

سؤزومون سونوندا، بو كتابين يئرئين بوشلوغونو دويوب، منيم تكليفيمي بؤيوك

ممنونيتله قبول ائدهن دوستلاردان: بهزاد گل بوستاني و محمد ايماني دان و بونون

چاپيني اؤز اوزهرينه گؤتوره ن باتي انتشارايتيدان اولدوقجا تشكر ائديرم.

اوميد ائديرم شاعيرين باشقا اثرلري ده ايشيق اوزو گؤرسون.

حؤرمته: بهروز ايماني

بئش. آلازان « بياض قرنفيلى لىر »

ماسامين اوزرينده نورلو بير آهنگ
 كيمي يوكسلن بياض قرنفيلىلر وار.
 سحر-سحر منيمله اونلار گوله رك
 نغمه لىر اوخويورلار هپسى ۱ بختيار.

اونلارين باشلارى اولدوقچا پارلاق،
 گولومسه بير گوزلى درين سئوينجىدن.
 بو گونون نغمه سيله روحلارى شاقراق، ۲
 سانكى دوغموشلار بيزيم آيدين گونشدىن.

بيزيم شن جوقلارين گولر گوزلى،
 دئيلمى بونلار- بو گول، او گوله بنزر-
 كى، آليشيب ياناركن گوزل دان يئرى
 پنجره مين اونوندىن كنجيب گنديرلىر.

عجبا، اونلار تميز، گوزل قيزلارين
 دوشونجه لى گوزلى دئيلمى؟ سؤيله!
 كى، او گوزلرده اوينار پارلاق بير يارين،
 گله جه بين ياوروسو ۳ اوز نشه سيله.

آغ گونون پاريلتيسى وارلى گوشين
 آهنگى دئيلميدير، عجا اونلار؟
 اوريينى، روحونو وئردىگين ائشين،
 وارليغيله بونلارين ياخينليغى وار.

سيز ائى قرنفيل لرین بياض قۇنچه سى،
 سيزدن بو سطيرلريم بير نيشان اولسون.
 تميز، بوللور گۆزلره كۇنلومون سسى،
 نغمه سى بير صميمى ارمغان اولسون!

م.ی. لئرمونتو " شاعیرین اولومونه "

شاعیر اولدورولدو، شاعیر وورولدو،
 او ناموس عاشیقی دوشه رک شره،
 سینہ سینده قورشون، انتقام اودو
 غورورلو باشینی ائندیردی یثره.
 دؤزمه دی شاعیرین، دؤزمه دی قلبی
 اوفاق تحقیرلرین اینجیک لیگینه.

اولدو، ضد گنده رک اولکی کیمی
 کوبارغ عالمی نین هر بیر ریینه.
 اولدورولدو، آرتیق هدر امکیدیر،
 بو تعریفلر خورو، بو هؤنکورتولر.
 برات فیکری ده نه یه گرکدیر؟
 آرتیق اؤز حؤکمونو وئرمیشدیر قدر
 اونون اؤتکون، آزاد استعدادینی
 سیز دئیلمیدینیز آجیقلا گودن
 سیز دئیلمیدینیز گیزلی یانغینی
 بیر دؤق آلاردینیز کؤروکله مکدن.
 قوی اولسون، سئوینین، گولون بیر داها!
 دؤزولمز اضطیراب اونو آپاردی.
 سؤندو چیراق کیمی بؤیوک بیر دها،
 احتشام چلنگی سولدو، سارالدى.

سويوققانليقلا قاتيل يامانجا
 ووردو ضربه سيني. قورتولوش يوخدور.
 الينده اسمه بير اونون تاپانجا.
 دوغوسوز بير اورك منتظم وورور.
 او، نه غريبيدير كي، بيزه اوزاقدان
 - اوغورسوز طالعيين حؤكمو وار كيمي
 بير آز قاپسين دئيه سعادت، نشان
 آتيلميش يوزلرجه قاقچينلار كيمي.
 اونا يابانجيدى بيزيم بو تورپاق.
 ائديب عادتينه، ديلينه نفرت،
 او بيزيم طرفه وئرمه دى فورصت،
 اليني قالديريپ بو قانلى چاغدا،
 كيمه قييديغيني بيلمه دى آنجاق.

شاعير اولدورولدو، كؤمولدو آرتيق،
 ترنوم ائتديگي هامان قيسقانجليق
 قورباني، مهربان نغمكار كيمي.
 او نظردن اوزاق، بسته كار كيمي.
 اؤزو ده ترك ائديب گئتتى جاهانى
 آمانسيز بير الين اولدو قورباني.
 شاعيرين لطافتلى، ساكيت هاوالى
 دوستلار دونياسيندان دوشوب آرالى.

دونیا یا سیغمایان، آزاد، آتشین،
 احتراسلا دولو او اورک نئچین
 کوبار ۴ عالمینه میلینی وئردی،
 او بوغوق، او پاخیل محیطه گپردی؟
 او کی، انسانلاری گنجلیک چاغیندان
 یاخشی تانیپردی، یاخشی بیلیردی.
 فتنه لر چیخاران، حیهله لر قوران،
 افتراچیلارا نئچین ال وئردی؟
 نئچین او هر سؤزه اویدو بوش یثره،
 ایناندی یالانچی نوازشلره؟
 اولکی چلنگی آلیب باشیندان،
 قویدولار باشینا کویمدن چلنگ.
 لاکین صاف آلبینا باتیردی هر آن
 گیزلی تیکانلارلا هورولن چلنگ.
 زهرلندی اونون آخیر چاغلاری،
 گولونج اومیدلرین مینلرجه حیهله
 دوغوران، فتنه کار پیچیلتسیلا،
 هدر اومیدلرین گیزلی داغلاری
 چکیلمز آرلاری اوجوندان او دا
 انتقام دئییه رک آتیلدی اودا.
 فسونکار نغمه لی چکیلدی گئرچک،
 بیر ده او نغمه لر سسلنمه یه جک.
 نغمکارین یثری غمیلیدیر، داردیر،
 دوداقلاریندا دا بیر دامغا واردیر.

سيزائى حياتيندا فؤهشه ۵ دادانميش،
 مشهور رذالته شؤهرت قازانميش
 خاين آتالاردان نشان خلف لر!
 طالعين قوردوغو آيلنجه لره،
 اينجيك نسيپ لرى، ايشگنجه لرله
 قول كيمي تاپداييب آشان خلف لر!
 ائى تاخت اطرافيندا او شو۶ شن ييغين،
 شرفين، دهانين و آزادليغين
 غدار جلدالارى يثليين سيز!
 قانون آرخاسيندا پردله نين سيز!
 سوسوز قارشينيزدا قانون، عدالت،
 سوسون قارشينيزدا بو قارا دهشت.
 فقط ائى رنگ به نگ اخلاقسيزليغين
 قارشيسيندا گئدن شرفسيز ييغين،
 بيلين كى، تانرى نين محكمه سى وار،
 او دهشتلى حاكيم سيزى قارشيلار.
 آلتون جينگيلتيسى اوزاقدير اوندان،
 او هر فيكرى، ايشى اولدن بيلير.
 ياپديغينيز ۷ ايشه سيزين او زامان
 نفرت ياغديرمانيز هدر بير ايشدير،
 او سيزه بير كؤمك ائتميه جكدير.
 شاعيرين گوناھسيز قانينى هئى سيز،
 قارا قانينيزلا يوسانيز، گئتميه جكدير.

شونگول، منگول

بیری وارمیش، بیری یوخموش،
 مظلوملارین دردی چوخموش.
 ساققاللی بیر کئچی وارمیش،
 گزدیگی یئر قایالارمیش.
 داغدان-داغا آتالانراق،
 هر زحمته قاتلانراق
 یاشارمیش اؤز امگی له،
 باشقاسی نین کۆمگی له
 دولانماقدان اوتانارمیش،
 اونون اوچ یاوروسو وارمیش:
 بیری شنگول، بیری شونگول،
 بیری ده بالاجا منگول.

شنگولون گۆزلی قارا،
 بنزه بیردی جئیرانلارا.
 شوه توکو بوروق-بوروق،
 اینجه بالدیر، قیسا قویروق.
 یئنی چیخمیش بوینوزلاری،
 بوخاغیندا قوتازلاری.
 بیر یاشیندا مارال چپیش،
 باجاقلاری ۸ بیر دال چپیش.

شونگولون گۆزلری نرگیز،
 سانکی دونیادان خبرسیز.
 گنجه-گوندوز اویناقلاردی،
 آناسینی قوجاقلاردی.
 یوخا توکو بیاض، یومشاق،
 قولاقلاری سانکی زانباق.
 آلینداکی قاشقا گۆزل،
 یوخدو بوندان باشقا گۆزل.
 هله بیرجه منگوله باخ،
 آیاغیندا شکيله باخ.
 یوخدور بؤیله گۆزل چپیش.
 نازلی چپیش، تیل چپیش.
 یومشاق توکو آلا-بولا،
 تاماميله باشا بلا!

هر صاباح، گون دوغار-دوغماز،
 قارانلیغی بوغار-بوغماز،
 کئچی یاتاغیندان دوروب،
 شنگولون حالینی سوروب،
 شونگوله نظر سالاردی،
 منگولدن اؤپوش آلاردی.
 قاپیلاری گوله-گوله

باغلاييب چيخاردى چۆله.
 ياما-جالاردا اوتلاياراق،
 دره لردن سو ايچردى،
 يوخدو غمى، يوخدو دردى.
 اوتلاماقدان قايداركن،
 چاغيراردى كنجى بىردن:
 -شنگولوم، شونگولوم، منگولوم،
 آچينيز قاپىنى من گليم.
 آغزىمدا سو گتيرميشم،
 دؤشومده سوت گتيرميشم،
 بوينوزومدا اوت گتيرميشم،
 بو سؤزلرى ائشيدىنجه،
 ملشردى اينجه-اينجه،
 يالنىز قالان بو چپيشلر.
 هر اوچو سئوينر، گولر،
 تئز قاپىنى آچاردىلار،
 قانادلانيب اوچاردىلار.
 آنالارى سوت گتيرميش،
 بوينوزوندا اوت گتيرميش.
 يئيردىلر، ايچردىلر،
 بيلمزدىلر غوصه -كدر.
 چپيشلرين آنالارى

اۋپوب خیردا بالالاری،
 قاپیلاری گوله-گوله
 باغلابیب چیخاردی چۆله.
 بو داغ منیم، او داغ سنین،
 یئم توپلاردی یئین-یئین.
 دۆشلرینه سوت ییغاردی،
 بوینوزونا اوت ییغاردی.

قیش گئتمیشدی، یاز اولموشدو،
 انلین کنفی ساز اولموشدو.
 بز نیمیشدی داغلار، داشلار،
 گنجه-گوندوز اوچان قوشلار،
 گۆی اوزونو دولانیردی،
 داشقین چایلار بولانیردی.
 آلا قارلی اوجا داغلار،
 قیش دردینی چکن باغلار،
 گئینمیشدی یاشیل کۆینک،
 هر یان گولدو، هر یان چیچک.

آنا کئچی، حاللی کئچی،
 ممه لری باللی کئچی
 او داغلاردان، بو داغلاردان،

دورنا گۆزلو بولافلاردان،
 يئىيب، ايچيب اته دولور.
 آنا كئىچى، آنا كئىچى،
 قوربان اولوم سانا، كئىچير!
 سنى گۆزلر شنگول، شونگول،
 يوخا توكلو گۆزل منگول،
 سنى گۆزلر چپيشلرين،
 سولار آخير سرين - سرين،
 شيرين اوتلار دالغانير،
 انسان باخير، هاوالانير.
 دره يه ائن، داغلارا چيخ،
 يئرلر آچيق، گۆيلر آچيق.
 فقط هر گون هر طرف چن،
 گۆرونمزدى گليب كئىچن.
 گيروه دوشموشدو قوردا،
 دولاشيردى اوردا-بوردا.
 ائل ايچينده بير مثل وار:
 " قورد دومانلى گون آختارار ".
 قورد چوخ گزدى، چوخ دولاشدى،
 دره لر، تپه لر آشدى،
 خاطيرلادى شنگول، شونگول،
 يوخا توكلو گۆزل منگول

ياتاقدا يالنيزدير، چاپدى،
گلدی چپيشلری تاپدی.

يازين بو چنلى گونونده
دوردو ياتاغين اونونده.
بیر آز دوروخدو يئرینده،
اود پارلادی گۆزلرينده.
سسینی ديشديره رک،
قورددور، تانينماسين گرک،
دئدی:- شنگولوم، شونگولوم!
ائی جئیران گۆزلو منگولوم!
آغزیمدا سو گتيرمیشم،
دؤشومده سوت گتيرمیشم،
باشیمدا اوت گتيرمیشم.
تئز اولون آچين قاپینی،-
چپيشلر ائشیتدی بونو.

يازيق چپيشلر سئوينجک
آنالاری ظن ائده رک
گلیب قاپینی آچدیلار،
قوردو گؤرونجه چاشدیلار.
آه، بو ظالیم، آغزی قارا،

هوجوم ائندی یازیقلارا.
 شنگولو، شونگولو یئدی،
 منگولو تاپا بیلمه دی.
 کئفی دورو، داماغی چاغ،
 قاپینی آچیق قویراق،
 چیخدی قاجدی بو قان ایچن،
 بوروموشدو اطرافنی چن.

آنا کئچی دااغدا-داشدا،
 گاه او باشدا، گاه بو باشدا،
 گاه دره ده، گاه اورماندا،
 گاه او یاندا، گاه بو یاندا،
 سیلدریم داغلار باشیندا،
 قایالارین دیک قاشیندا،
 دیونجا اوت یئدی گلدی،
 "بالالاریم!" - دندی گلدی.

گلدی یاتاغین یانینا،
 تیتترمه دوشدو جانینا.
 گورونجه قاپینی آچیق،
 یئرینده دوروخدو یازیق.
 دورماییب ایچری گیردی،

اطرافینا گۆز گزديردي.
 شنگول، شونگول، هارداسينيز
 گۆردو بير بوجاقدا يالئيز
 منگول قيسيليب اوتورموش،
 يازيقجا بوينونو بورموش.
 آناسيني گۆرن كيمي
 ديشدى حالى، گۆركمي.
 تنز آياغا قالخدى منگول،
 آناسينا باخدى منگول،
 دئدى:- آنا، سندن سونرا
 بير دويعوسوز، آغزى قارا
 گلدى گيردى ائويميزه،
 يامانجا توى توتدو بيزه.
 شنگولو، شونگولو يئدى،
 مئيسه تاپا بيلمه دى.

كئچينين اورىي ياندى،
 اؤز-اؤزونه آجىقلاندى.
 آنسىزين چىخدى باييرا،
 بيلمه دى كى، گئتسين هارا،
 چونكى فيكرى داغينىقدى.
 گزدى، گزدى، گلدى چىخدى

دووشان دامی نین اوستونه.
 سؤیدو اونا دؤنه-دؤنه.
 باجاسیندان بیر داش آتدی،
 آیاغینی تاپیللداتدی.
 دووشان قالخیب، چیخدی دام،
 - نئچین سؤیورسن آداما؟-
 دئییه اونا وئردی سوال،
 آنا کئچی جوشدو درحال:
 -شنگولومو، شونگولومو،
 آه، سن یئمیسن، اویله می؟
 دووشان دئدی:- باغیرما چوخ،
 منیم بوندان خبریم یوخ!
 هایدی گئت تولکودن سوروش،
 گئت اونونلا دالاش، ووروش.

کئچینین اوریی یاندی،
 اؤز-اؤزونه آجیقلا ندی.
 یومروغونو سیخدی، سیخدی،
 گزدی، گزدی، گلدی چیخدی
 تولکو دامی نین اوستونه.
 سؤیدو اونا دؤنه-دؤنه.
 باجاسیندان بیر داش آتدی،

آياغيني تاپپيلداتدى.
 تولكو قالخدى، چىخدى دامام،
 - نئچين سۇيورسن آداما؟ -
 دئيه اونا وئردى سوال.
 آنا كئچى جوشدو درحل:
 - شنگولومو، شونگولومو،
 آه، سن يئميسن، اؤيله مى؟
 تولكو دئدى: - باغيرما چوخ،
 منيم بوندان خبريم يوخ!
 هايدى گنت جاناواردان سوروش،
 گنت اونونلا دالاش، ووروش.

كئچينين اورى ياندى،
 اوز-اؤزونه آجىقلاندى.
 يومروغونو سيخدى، سيخدى،
 گزدى، گزدى، گلدى چىخدى
 جاناوار دامين اوستونه.
 سۇيدو اونا دؤنه-دؤنه.
 باجاسيندان بير داش آتدى،
 آياغيني تاپپيلداتدى.
 قورد آسميشدى سوتلو آش،
 داش گلدى دوشدو بيرباش

قازانچانین ایچینه.
 جاناوار دئدی: - بو نه؟
 کیمدیر منی دولاشدیران؟
 قازانچانی بولاشدیران؟
 دام اوستونده گزن کیمدیر؟
 اوریمی اوزن کیمدیر؟
 کیمدیر دنگ ائدن باشیمی؟
 کیمدیر توزلایان آشیمی؟
 کئچی دئدی: - جوشان منم،
 دام اوستونده قوشان منم.
 بوینوزلاریم قوشا-قوشا،
 هونرین وار، چیخ ساواشا.
 اوز-اؤزونه دئدی: " نه وار؟! " -
 چؤله چیخدی تئز جاناوار.
 آنا کئچی جوشدو درحال.
 جاناوارا وئردی سوال:
 - شنگولومو، شونگولومو،
 آه، سن یئمیسن، اویله می؟
 قورد کئچینی آلدراق،
 ایشی بوینوندان آتراق،
 ایسته دیسه، اولمادی،
 ظولم یئرده قالمادی.

سۇز قويدولار، گئىدە لىم،
ايشى آيىرد ائىدە لىم.

قاش يىنىجە قاراليردى،
گونش سولور، ساراليردى.
شۇوقو دوشوردو داغلارا،
چكىليردى اوزاقلارا.
آغ بولودلار دستە-دستە
گۇى اوزوندىن داغلار اوستە
يونگول كۇلگە ساليرديلار،
پارچالانىب قاليرديلار.
اوبانىن دا مال-قاراسى
هئىچ كسىلمە دن آراسى
دۇنوردولر كندە سارى.
اوبانىن گۇزل قيزلارى
اللىرىندە بايدا، قازان،
نە قدر وارسا سوت ساغان
گۇزلە ييرديلر ناخىرى،
دئىيل سۇزومون آخىرى.

آز گئتديلر، اوز گئتديلر،
دره، تپه، دوز گئتديلر.

ياخيندا بير قاضى واردى،
انصافسىز و تاماھكاردى.
آنا كئىچى دالا قالدى،
جاناوار بير قوزو آلدى،
گلدى قاضى نين يانينا،
باشلادى اۋز يالانينا.
سووقات قاضىيا خوش گلدى،
كئچىسە الېبوش گلدى.
قاضى دئدى: - نه وار، كئىچى؟
دوغرو يولدان كئار كئىچى...
يئنه نه وار، نه دئيرسن؟
قاضيدان نه ايسته بيرسن؟...
كئىچى دئدى: - درديم چوخدور،
هئىچ حالېما يانان يوخدور.
بونو آيدىن بيلير هامى،
قورد يئمىش ايكى بالامى.
قاضى دئدى: - يالان دئمه،
اۋزگە سېنە بۇھتان دئمه...
سن اۋزون چوخ ترس كئىچىسن،
كئىچىلرېن ان بېجىسن.
سن آلاھى اونوتموسان،
بامباشقا بير يول توتموسان.

وئرمه بیرسن خومس-ذکات،
 هانی گتیردیگین سووقات؟
 هر شئی آنلاشیلدی تامام:
 " من سووقاتسیز ایشه باخمام! "
 کئچی دئدی:- ائی جاناوار،
 یاخیندا بیر دمیرچی وار،
 اونون یانینا گنده لیم،
 ایشلری آیرد ائده لیم.
 آز گئتدیلر، اوز گئتدیلر،
 دره، تپه دوز گئتدیلر.
 دمیرچییه چاتدی اونلار.
 دمیرچی سوروشدو:- نه وار؟
 کئچی دئدی:- بیلیر هامی،
 منیم ایکیجه بالامی
 ظولمکار جاناوار یتمیش،
 هر کسه بللیدیر بو ایش.
 قارداش دمیرچی یاخشی بیل،
 یالنیز منیمکینی دئییل،
 اوبانین قویونلارینی
 کندین گؤزل داوارینی
 پارچالایان، ییئنن بودور،
 " منم-منم! " دئین بودور.

بونون هر بير ايشى قاندير،
 بيزيمله كۆهنه دوشماندير.
 دميرچى چوخ آجيقلاندى،
 قوردون حيله سيني قاندى.
 دئدى:- گرک ايندى سيز
 ووروشوب دؤيوشه سينيز-
 بوراخدى اؤز ايشلرينى،
 دئدى:- آى قورد، ديشلرينى
 ايتيله ييم سنين گرک!
 قورد دئدى:- تئز ائله گؤرك.
 دميرچى بير ميخ چيخاران
 كلبتين آلاق هامان
 بوراخيب اؤز ايشلرينى،
 چككى قوردون ديشلرينى.
 ناغيلچيلار بيلير بونو،-
 كئچينينسه بوينوزونو
 ياخشى-ياخشى ايتيله دى،
 -هايدى، ووروشونوز!- دئدى.

كئچى قيزغين، قورد عصبى،
 پاريلدادى شوه كيمى
 كئچينين ده بوينوزلارى.

قورد گلدی کئچییه ساری.

کئچی گلیمشدی جانا،

قورد آتیلدی مییدانا.

ووروشدولار دویونجا،

کئچی کلله وورونجا

قورد بولاشدی آل قانا.

- آمان، آمان، قورساغیم!

جیریلدی باغیرساغیم!

آمان، آمان، آمان، وای!

اؤلدوم، اؤلدوم، آی هارای!

کئچی گولدو قوردا بیر آز،

دئدی: - ظولم یئرده قالماز.

بالالاریمی یئمه ایدین،

وای قورساغیم دئمه ایدین!

کندلی و ایلان

قارانلیق اورتولرین
ایچینده درین-درین
اویویان یورغون گنجه
خوروزلار اؤتوشونجه،
دیکسینه رک اویاندی،
یاندی دان یئری، یاندی.

اولدوزلار آخدی کئچدی،
حسرتله باخدی کئچدی.
کیرمیدلری ۹ بايقوش
قانادیندان قویولموش
داخمالار اوزه چیخدی،
یوللار گوندوزه چیخدی.
آغاجلار سرین-سرین
اسن خقیف یئللرین
تیتره دی نفه سییله.
قوشلارین نغمه سییله
عطیرله دی هر یئری
صاباحین چیچک لری.
کندده اوجالدی سسلر؛
قالخدی، آلچالدی سسلر.

حیات بیر قاناد چالدى،
 كندى سس-سمیر آلدی.
 قالخدی چوبان آیاغا،
 سورونو یایدی داغا؛
 چالدى بیر اینجه بسته.
 کندیلر دسته-دسته
 كنددن اوزاقلاشدیلار؛
 اکینه یاخلاشدیلار.
 فقط اکین، نه اکین...
 هامینین روحوندا کین...
 اوراق کئچمه بیر ایشه،
 هامی دوشموش تشویشه:
 " بو ایل آجلیق اولاجاق،
 گول یاناقلار سولاجاق " .
 دئییه صؤحبت ائدیملر،
 تئز-تئز فیکره گئدیملر.
 سونبوللر قاریش-قاریش...
 هر نظرده یالواریش...
 " آلاها پناه " دئییه
 باخیرلار ساغیر گؤیه.
 اوردان بیر سس گلمه بیر؛
 روحلاری یوکسلمه بیر.

هامی کدرلی، حزین...
 سورونوب دیزین-دیزین
 یولورلار سونبوللری؛
 قبارلانمیش اللری.
 گئتدیکجه گؤیدن گونش،
 یاغدییریر یئرہ آتش.
 هامی قان-تر ایچینده،
 درین دردلر ایچینده.

بویدا-بوخوندا اوجا،
 چولپان ادلی بیر قوجا
 بوراخدی تارلاسنی؛
 گله جه بین یاسینی
 قلیینده دویا-دویا،
 باشیندا قارا خولیا،
 بیر آز دینجلسین دئیہ
 ائندی سرین درہ یہ.
 اوت، گؤزلدیر درہ،
 گؤزلدیر بو منظرہ.
 گؤزلدیر چاغلایاراق
 قیوریلیب آخان ایرماق.
 گؤزلدیر بو چیچکلر،

بزكلى كېنك لىر
 گۈزلىدىر بو اۋتن قوش -
 بىر چىچە يە وورولموش .
 گۈزلىدىر يىردە اوتلار ،
 گۈى اوزونده بولوتلار .
 گۈزلىدىر داغ ، داش ، اورمان ،
 گۈزلىدىر ، اوت ، هر يان .
 فقط چولپان غملىدىر ،
 باخىشى شبنملى دىر .
 بو گۈزلىلىك لىر اونو ،
 اونون سىنىق روحونو
 آچا بىلمە بىر فقط .
 اونون بو ايل طبيعت
 كندلى قلىبىنى سىخمىش ؛
 امگى بوشا چىخمىش .
 چولپان بىر آز دىنجلدى ،
 يئنه تارلايا گلدى .
 سورونوب دىزىن - دىزىن ،
 چالېشىدى حىزىن - حىزىن .
 نه گۈردو بىردن ، آمان ! ...
 قارشىسىندا بىر ايلان ...
 بىر آز گۈرى چكىلدى .

باخیشلاری دیکیلدی
 حئیران-حئیران ایلانا،
 آدام ووران ایلانا.
 ایلان اونو گۆرونجه،
 قیوریلدی اینجه-اینجه.
 چولپان وورماق ایسته دی،
 اورینده " یوخ! " دئدی.
 واز کئچدی آجیغیندان،
 سونرا داغار جیغیندان
 آلدی بیر پارچا چۆرک،
 اسرک، تیتریه رک،
 آتدی ایلانا ساری.
 ایلان دا اونا ساری
 آتدی بۆیوک بیر قیزیل،
 چولپانین پاریل-پاریل
 یاندی سولغون گۆزلی؛
 یاشلا دولغون گۆزلی
 اوینادی سئوینجیندن.
 تاخیللارین ایچیندن
 پارلاییب خیشیل-خیشیل،
 قایتدی گنتدی ایلان،
 گۆر، نه لر ائتدی ایلان...

آرتیق گونش اوفوقده،
 ساری، سولغون بوشلوقدا
 گولوردو لاله کیمی،
 قیزیل پیاله کیمی.
 بولودلار دلیک-دلیک،
 غرودا بیر پنبه لیک...
 اوفوق چوخ دوشونجه لی،
 خلقتین گیزی الی،
 یئره یاییر کؤلگه لر؛
 دو مانانلیر اولکه لر...
 ساکیتدیر شفاف سولار،
 گوموش کیمی صاف سولار.
 توتولاراق کدره،
 دالغینلاشیر داغ، دره.
 بو آخشم چولپان آنجاق
 اوفوقلره دالاراق،
 گوزو، کونلو سئوینجک،
 ائوه دؤنور گوله رک.

صباح عادتی اوزره

شفق آلتون توللره ۱۰
 بورونوب گولن زامان
 آياغا قالخدى چولپان.
 يئنه گنتدى بيچينه؛
 اكينلرين ايچينه
 گيره رك حزين-حزين،
 سورونوب ديزين-ديزين،
 يولوردو سونبوللرى.
 قابارلانميش اللرى...
 گونش قيزينجا يئنه
 چولپانين گوزلرينه
 هامان ايلان گوروندو.
 ياواش-ياواش سوروندو
 ايلان چولپانا سارى.
 چولپان دا اونا سارى
 قورخا-قورخا اسرك،
 آتدى بير پارچا چورك،
 ايلان قيوريلدى بيردن،
 چولپانا آتدى هممن،
 بير پارچا سارى قيزيل.
 چولپانين پاريل-پاريل
 ياندى گوزلرى، ياندى.

خيالى ايشيقلاندى.
 پارلايىب ايشيل-ايشيل،
 سورونوب خيشيل-خيشيل،
 قاييتدى گئتىدى ايلان،
 گۆر نه لر ائتىدى ايلان...
 ها بئله بير نئچه گون
 سيرىنى دوشونديون
 ايلان ايله چولپانين،
 چولپان ايله ايلانين
 سئوداسى داوام ائتىدى،
 بونو هر كس ائشيتدى.

بير گون چولپانى آرتيق
 ايشدن قويدو خاصتاليق ۱۱.
 خسته ليگى آغيردى؛
 اوز اوغلونو چاغيردى.
 دئدى: - " مئھرييان اوغلوم،
 سؤزومه باخان اوغلوم!
 صاباح سن گنت اكينه.
 او ايلان گلسه يئنه،
 ساقين، توخونما، چونكى
 ائويميزه بو گونكى

شنلیگی وئرن اودور،
 بیزی گولدورن اودور.
 گلسه، چؤرک وئرسن،
 گولر اوز گؤستررسن ".
 صاباحی، بیلسیدینیز،
 اونون اوغلو ائلدنیز
 نئجه گلدی بیچینه،
 سای یوخدو سئوینجینه.
 سونرا چیخدی داغلارا،
 باخدی شن ایرماقلارا.
 اطرافی سئیره دالدى،
 بیر مدت اوردا قالدی.
 یئرلر، گؤیلر آچیقدی؛
 ایلان یووادان چیخدی؛
 او، قیزمیش، قیوریلیردی،
 یازیق اوغلانی ووردو.
 گون کئچدی، آخشام اولدو،
 هر شئین رنگی سولدو؛
 هر طرف کؤلگه لندی،
 قارانلیق ائندی، ائندی.
 ائلدنیز هاردا قالدی؟
 هانکی دیباردا قالدی؟

خسته آتاسی چولپان
 اوریننده هیجان
 باخدی اوزون یوللارا،
 غریب، محزون یوللارا.
 قارانلیق ائندی، ائندی،
 آتاسی شویه لندی...
 آی دوغدو چیچک-چیچک،
 اولدوزلار تیترشه رک،
 گنجه یه جان وئردیلر،
 بیر هیجان وئردیلر...

قوجا چولپان بیر نئچه
 کندلیله گئتدی تزجه
 اکینلرینه ساری.
 گویون ایشیل قانلاری
 اطرافی پارتلادیردی،
 اونون قلبی آتیردی.
 ائلدنیز ددن خبر یوخ،
 ایزیندن بیر اثر یوخ...

بو گوجه قوجا چولپان
 روحوندا جاهان-جاهان
 آیریلیق سیتملری،
 بیر جور آچدی سحری.
 اثرکندن حزین-حزین
 دردیلہ ائلدنیزین
 سینہ سی قالخدی، ائندی،
 گردی بیر نئچه کندی.
 ائلدنیزدن خبر یوخ،
 ایزیندن بیر اثر یوخ...

داغ باشیندا بیر چوبان:
 " یازیق، زاواللی چولپان
 گۆرسه، اورپی چاتلار "،
 دئیہ رک، چکدی بیر جار.
 کندیلر دسته-دسته
 دیرماندی قایا اوسته.
 گلدی تاشلی چولپان،
 گۆزلی یاشلی چولپان.
 باشلادی فریادینا،
 ساریلدی اوولادینا.
 ایشینی بیلن ایلان
 چیخمادی یوواسیندان.
 چولپانین قلبی یاندی،

بیر اوجاق کیمی یاندى،
 دئدى:- " ایلان ایلاندير،
 انسانلیغا دوşماندير.
 آغى بیر، قاراسى بیر...
 هامسى نین یاراسى بیر..."

سونرا صاباح ائركن
 بو دهشتدن گؤينه ين
 کندیلر دسته-دسته
 چیخدیلار قایا اوسته.
 اورکلرینده تلاش،
 اللرینده یارق، داش...
 قیوریلاراق بو ایلان
 چیخارکن یوواسیندان،
 تئز اوستونو آلدیلار،
 باشینا داش سالدیلار.
 دوغرادیلار، ازدیلر،
 تک گوره بیلمزدیلر
 البته کی، بو ایشی.
 باغیردی چولپان کیشی:
 - " قایانی بیخمالیز،
 آغ گونه چیخمالیز "

چارپيشيب حافظالارچا
 قايانى پارچا-پارچا
 دوغراديلار، توكدولر،
 يئرلى-ديبلى سوكدولر؛
 اوزه چيخدى خزينه.
 كنديليرين گوزونه،
 يئنى بير ايشيق گلدى؛
 شادلىق سسى يوكسلدى؛
 سئويندولر، گولدولر،
 خزينه نى بولدولر.

چوخ زامان ائلديزىن
 درديله حزين-حزين
 يانيب اينيلده ديلر،
 نفرت اولسون، - دئديلر،-
 زهرلى ايلانلارا،
 خالقى آلدانلارا!
 جوشدولار، تيتره ديلر،
 نفرت اولسون، - دئديلر،-
 يوخسوللارى آلداتان،
 عؤمرونه خلل قاتان،
 شاهلارا، سولطانلارا،
 دؤولتلى ايلانلارا!

يارانديم

من ازيلن بير صينيفين هايقيران،
 حاق باغيران صداسيندان يارانديم.
 اولوملرين پنجه سينده هيچقيران
 مظلوملارين نواسيندان يارانديم.

انسان اوغلو، اوزاqlاشما، گل ياخين؛
 باشقا يولدان آينماسين سوراغين.
 بير گونشين، بير مسلکين، بير عشقين
 ان حقيقي معناسيندان يارانديم.

يئني عشقى، يئني ذوقو يارادان،
 يئني دونيا قورماق اوچون جان آتان،
 يئني سازين تئللريني چينلاتان
 بين الملل هاواسيندان يارانديم.

توزاناق

يئنه توز... آمان، بو توز بولودلاری نه ایستر
 یلمم سندن ائی باکی، سن ائی آتش دیاری!
 سن ائی بیردن دیرچه لیب، بیردن بوی آتان شهر،
 اوزریندن قوسانا بو ایینه لی روزگاری!

ئچین سوقاقلاریندان ۱۲ یولچولار اؤتن زامان
 ساچلارینی اوخشاماز لطیف اسن کولک لر؟
 ئچین یانیق چؤلرین بیتیرمه میش بیر فیدان؟
 ئچین سیننه نی اؤپمز گؤزو یاشلی چیچکلر؟

او دیلبرین... قاشلاری آلتینداکی گوللر، آه،
 روامیدیر بولانسین زهرلی توزلارینلا؟
 او بیر یاز سحریندن داها شوخ اولان نیگاه
 روامیدیر سیخیلسین هر آجی روزگارینلا؟

بونا سبب منمی یم، یوخسا کئچمیشین اوغلو؟
 یوخسا سنی بو حالا سالمیش قوجا طبیعت؟
 بو سؤز دوزمو، دوغرومو، بو عصرین متین اوغلو
 دئیر: - خاییر، دئییلدیر مندن او جا طبیعت!

هر شئی بو بیر جوت قولون اسیریکن، نئچین ده
 بو گوناھی اوستونه آتالیم طبیعتین؟!
 ایستسیدی دایما گول یارپاقلار ایچینده
 بسله یه ردی جیسمینی او کئچمیش جمعیتین.

فقط اونلار یاپمادی، اکمه دیلر بیر آغاج،
 بیر باغ سالمادیلار هئچ قوم دولو چؤلرینده؛
 بیر یتیمین حالینی آندیران بو احتیاج
 تامین اولونور آنجاق بو گونون اللرینده.

توزلانمیش، بیر ورملی کیتاب اوخوتدورماسین
 هر توزاناق سیننده یاشایان بو گنج ائله.
 ایسته م، او کولک لر پنجره می وورماسین
 ساپ-ساری بیر کؤلگه نین قوبارلی اللریله!

من ایسترم دؤرد یانین اورمانلارلا قاپانسین،
 نفس آلیب وئره سن گؤی یارپاقلار ایچینده.
 من ایسترم گنج اوغلون، من ایسترم گنج قیزین
 گزدیکجه دؤوقه دالسین کؤلگه باغلار ایچینده.

او زامان واقیف کیمی، شاقرایان ندیم کیمی
 سایر یی اراق هوسله کیم ائيله مز ترنوم؟
 اوندا هانسی شاعیرین حاصل اولماز مطلبی
 آغاجلیقلاردا ائللر ائيله دیکجه تکلوم؟

اوندا ایکی طرفدن منه تاثیر اندرسن،
 اوندا ایکی عشق ایله قلبیمی تیره درسین.
 اوندا سینمده بیتیمیش دالغالی اوتلاریندان،
 ورقلرده اوخشانان قاینار زاوودلاریندان،
 آلیب دویونجا ایلهام،

من هر سحر، هر آخشانم،
 باغیرارکن شعریمی من بار-بار اوفوقلره،
 اوندا گۆی ساچلارینی اوخشایان دادلی یئلر،
 بسته له ییب شعریمی، قاچارلار اوفوقلره.

تورپاق و تراكتور

قرانیت دامارلاری ائی چلیک فانلی تورپاق،
پالتاری سرت دمیردن الی قالخانلی تورپاق،
نه دئر سیننده مییدان سولایان، هایقیران دیو؟

دئر کی، منیم وارلیغیم اویوشوب یاتان دئییل،
دیشلری تئز اوینایان خیش دئییل، کوتان دئییل،
کؤکسونو بیچاقلایان، قوللارینی قیران دیو!

گل یئنی جلالدینی - بو نری دینله، تورپاق،
اونون چیخاردیغی گور سسلری دینله، تورپاق.
آیاق ایتی، باش ینکه، ساچلار بولوددان سیاه...

مؤحتشم گؤوده سیله کئچرکن اوزریندن،
نئچه نئشتر ایز قالدی قارتلاشان ایچریندن،
بیزیم دیو چینلاتارکن قولاقلاریندا قاه-قاه؟...

بیر لؤوحه

ایشته سکسن یاشیندا بئلی بوکوک بیر قادین
 آیلا، ایللر بیلمه دن قیرمیش قولون، قانادین.
 زامان چکمیش جانینا گۆزلری نین نورونو،
 عۆمرو آلمیش الیندن قلبی نین سرورونو.
 ووجودونون سون باهار یاپراغیندان فرقی یوخ،
 دوداغیندا بیر گولوش، بیر قاینایان شرقی یوخ.
 چۆهره سینده پریشان بولدولارین وار عکسی،
 اللرینده سرینلیک- بیر مزار حدیبیه سی.
 اممیش اوزون ایللرین باهارینی، قیشینی،
 مجلسلرین بولونموش نسه سینده، غمینده،
 بوروموش ان نهایت کؤلگه لر باخیشینی،
 ایندی گزر خیالی مزارلیق عالمینده.
 او یئنه یاشاماقدان بیغمامیش، اوسانمامیش،
 او یورغون، او زییاسیز، او قووتسیز، او قامیش
 ووجودیله یئنه ده عۆمر سورمک ایستیور،
 " آه، نه اولور بیر آز دا گۆزلریم گۆرسه!... " دئیر،
 ائی هنوز گنجلیگیمین دملرینی یاشییان،
 قلبینده گور دالغالی چاغلایانلار داشییان،
 او سکسن یاشلی قادین یاشاماق ایسته یرکن
 بیلیم نئچین حیاتدان اوزاقلاشماداسین سن؟

آی قیز

سن ده آلیب اله بیر قیزیل روباب،
 اینجه تئلرینی دینلندیر، آی قیز.
 دؤشوندن ائلله باغلا بیر کیتاب،
 سوسقون دوداقلاری دینلندیر، آی قیز!

قالماسین سؤزلرین قلبینده گیزلی،
 من گؤرمک ایسته م چؤهره نی سیسلی.
 اول آرسلان اورکلی، شفق بنیزلی،
 گوله رک یوردونو شنلندیر، آی قیز!

او قارا گونلرین گئتسین گلمه سین،
 بیر داها کئچمیشین اوزو گولمه سین.
 اومیدی سنده دیر منجه هر کسین،
 ایندیدن روحونو تئلندیر، آی قیز!

يادىما دوشدو

كئچن گونلرئمئ ورقله بئركن
سئودالى دئلرئن يادىما دوشدو.
خىالئن قارشئمدا جانلاندى، بئر دن
گؤئرچئن اللرئن يادىما دوشدو.

دئئلدئر عشق اودو منئ ياندىران.
روحومون شئرئنى ائشئقلا ندىران،
پوزغون شفقلىرى منه آندىران
ضئالى تئللرئن يادىما دوشدو.

او گون ده بئر گوندو، ائئ اوزو دؤنموش،
ساندئم ائچئنده بئر قاپلان دؤيونموش.
بئر آندا كؤپورموش، بئر آندا سؤنموش
خئئرچئن عمللرئن يادىما دوشدو.

قوشما

قادین، گۆزلىرى نین اویناق خیالی
 دۇنویور قارشیمدا یئنه جین کیمی،
 باخدیقجا روحومون قاینار ملالی
 سنین قهقهه لی سئوینجین کیمی.

سندن عصرین کیمی شفقت اوزاغمیش
 روحونا ظولمتلی سئلری آخمیش.
 لاچین گۆزلىرىندن اودور کی، سارغمیش
 اوریم بیر یاورو گۆیرچین کیمی.

اوچولوق عصریمی عصرین، ائی قادین؟!
 سؤیله ائولاديسان هانکی صیادین؟!
 سن گۆزلىرىنله می یوخسا ائولادین
 گۆیرچین قلبیمی بیر لاچین کیمی.

عشقیم

آناسیز، باباسیز اوڤئلیا کیمی
 ساچلاری پریشان بیر قیزدیر عشقیم.
 قلیمین بولودلو سمالاریندا
 تیتره ین بیر غریب اولدوزدور عشقیم!

اولمادان آشکار دوغدوغو یئردن،
 بؤیوک تانری کیمی دوشموش نظردن،
 چؤهره سی گولمه ین خارا بالاردان
 داها غملی، داها ایسیزدیر عشقیم!

حیاتا باخمامیش گولومسر کیمی،
 هر بیر حادثه دن بیخبر کیمی،
 یاد اللرده قالان یتیملر کیمی
 باشی بلالیدیر، یالنیزدیر عشقیم!

گئجه دوشونجه سی

خوشلادیغیم بیر گئجه، یئرلر، گۆیلر ایشیقلی،
آی بیر سرخوش گۆز کیمی، اولدوزلار یاراشیقلی.

بونلاری سئیر اندرکن

بیر آز فیکره گئدرکن

فیکریم، حیسیم، خیالیم او قدر یوکسلدی کی،

منه اؤیله گلدی کی،

بیزلردن اول نه یئر، نه گۆی، نه حیات اولموش،

نه بو او جسوز-بوجاقسیز گۆزل کاینات اولموش...

گئجه ساکیت... دوشونجم ساکیت دئییلدیر فقط،

گۆزلریمین اؤنونده جانلاندی بیر حقیقت.

خیالیم انگینلره او قدر یوکسلدی کی،

منه اؤیله گلدی کی،

ایلک دفعه دیر کاینات-

دونبانی سئلرینده چالخیایان بیزیم حیات

ساغدا، سولدا دؤیوشموش،

سونرا یولونا دوشموش.

نه دایانماق واختیدیر، گۆزل دوستوم، سن ده گل!

سئیر ائده لیم قول-قولا بو زومرود چمنده گل!

گۆی اوزونه بیرجه باخ، هر اولدوز بیر ساری گول،

یاری قۇنچه، یاری گول.

سنى گۆردوم، خياليم او قدر يوكسلدى كى،
 منه اۋيله گلدى كى،
 بيزه بو نازلى عالم گۆرونردى قارائلىق،
 گۆزل چارپيشماسايدىق، گۆزل ياشاماسايدىق.
 خوشلادىغم بير گئجه، يئرلر، گۆيلر ايشىقلى،
 آى بير سرخوش گۆز كىمى، اولدوزلار ياراشىقلى.
 بونلارى سئير اندركن،
 بير آز فيكره گندركن،
 فيكرىم، حىسىم، خياليم او قدر يوكسلدى كى،
 منه اۋيله گلدى كى،
 بيزلردن اول نه يئر، نه گۆى، نه حيات اولموش،
 نه بو اوجسوز-بوجاقسىز گۆزل كاينات اولموش...

داش قارتال

ایللرجه دایاندين آرخان دیواردا،
 هر گلن یولچویا دهشتله باخدين،
 گۆزونده بیر اولدو قیشدا، باهار دا،
 قىلبلرده بیر آجی اوچوشلا سارقدين. ۱۳

اوفوقدن اوفوقه چالديغین قاناد
 هر یتره فارانلیق بیر کۆلگه سالدی،
 پنجنده قیریلدی بیر ییغین قاناد،
 قورخوندان، اوچانلار سوکوتا دالدی.

نه روزگار، نه بوران، نه قار، نه تیپی ۱۴
 او سرت اورینه ائتمه دی تاثیر.
 بیر یوکسک دیواردا دوردون " داغ " کیمی
 عۆمرونده اضطراب بیلمه دین ندیر.

چولغادی سوزدویون قالدیریملاری
 بیر ییغین صفالت، بیر ییغین آجی.
 چاخارکن حیرصی نین ایلدیریملاری،
 دیدی اوموزلارا ۱۵ اؤلوم قیرباجی.

گۆز لرین سانجیلمیش ائللره تک-تک،
 الینده اؤلکه لر بیر اویونجاقدی.
 کینلی اورکلرده بسله نن شیمشک
 باشیندا پارتلادی، گۆزونده چاقدی.

اوت، قایناغیندا آمان بولمایان
 زواللی انسانلار اوزونه دوردو.
 دره لر، تپه لر ائیله دی عوصیان،
 باغرینا زهرلی بیر گولله ووردو.

بیزیم دونیامیزین حاکیم ایشچیسی
 دالدی اؤکوزلرین آه و زارینا،
 درده دوشنلرین اولوب باشچیسی،
 سون وئردی اوغورسوز اوچوشلارینا.

دؤنوب بیر توفانا، توتدو یولونو،
 سارسیتدی عالمی اونون بویروغو.
 قیردی شهپرینی، کسلی قولونو
 ساغلام بیر ایشچی نین ایتی یومروغو!

یئنی گنج

من چلیک اورکلی بیر یئنی گنجم،
 دیلدن-دیله دوشموش حکایتیم وار.
 حیات نشه سیله تیتره بیر ایچیم،
 پارلاق گله جه یم، نهایتیم وار.

بیر پارچا آتشیتم، بیر پارچا یانغین،
 قلییم اؤرنگیدیر یانار بیر داغین.
 قارشیمدا دورانماز نه سئل، نه داشقین،
 طبیعتله منیم ظرافتیم وار.

سئوگیم مباریزه، سئوگیلم حیات،
 یهرلنمیش مانا قانادلی بیر آت.
 گؤر نه دئییر سیزه چالیدیغیم قانات:
 هله بوندان سونرا قیامتیم وار.

پوچت قوتوسو

ایللردیر بو دیوارا، سن ائی پوچت قوتوسو،
یورغون بیر آدم کیمی دایامیشسان آرخانی،
گیزلیدیر ایچرینده سیرلرین ان ساکتی،
تانیمایان تاپلیماز سنین آچیق یاخانی.

کاروانلارین اوزانان یوللاری نین طولمونه
جانلا، باشلا، اورکله دمیر کؤکسونو گردین.
کیمی ننه شه سوندون، غم ایچیردین کیمینه،
بونا حیات، اوناسا اولوم پیامی وئردین.

بعضی نین المینده، بعضی نین شا کاسیندا ۱۶
ایشتیراک ائله میسین آنلامدان، مختصر.
کیم بیلیر کی، او ساکت سینه نین آرخاسیندا
بیر قوش کیمی دؤیونموش نئچه-نئچه اورکلر.

خوش گلیر منه سندن بو آلدیغیم دوغولار،
ائی دمیر قوتو، فیکریم حالقالانیر اؤنونده.
سایه ینده جانلانیرکن چیلپاق، یتیم آرزولار،
خیالیمین گؤللی دالغانیر اؤنونده.

سنمی چوخ اوینامیشسین کؤنوللرله، منمی چوخ؟!

سنمیسن، یا منمی یم مین بیر خبر شاهیدی؟!

آیریلیغا، ووصاله عایید سنده نه لر یوخ؟

سن دئیلمیسن اوزون ماجرالار شاهیدی؟

سن منیمله بیر قدر راضیلاشیب اذین وئر،

اذین وئر ده یاراییم دمیر باغیرینی آز-چوخ،

گؤرونسون ایچرینده بیریکن خزینه لر،

چونکی سنی حقی ایله آنالایان یوخ، دویمان یوخ.

حورمتلى قزئتميز ۱۷

يادىمدادير بو گون بئله،
 بىر بختيار سئوينج ايله
 كۆنلومون ايلك بىستە سىنى،
 روحومون نشە سىنى
 اوخودوغوم عزيز گونلر.
 منە آچدىن قوينوندا يئر،
 چىلپاق، يىتتىم دويغولاريم،
 اوميدلریم، آرزولاریم،
 سيغىنديلار درگاهينا،
 آتيلدىلار پناهينا.
 تىترە بىركن، اوشويوركن،
 چىرپىناراق تۇوشويوركن
 گىجلىگىمىن گىنىش قلبى،
 بىر شفقلىلى آنا كىمى
 ايشىق وئردىن گۆزلىرىمە،
 قوووت ساچدىن دىزلىرىمە.
 اوچماغا يوخكن اويارى
 شعريمىن سوس ۱۸ قانادلارى
 يالنىز سندن قوووت آلدى.
 آمان كۆنول! او نە حالدى؟!
 ايلك نشيدم چىخان زامان،

من بیر چوجوق کیمی هامان

اطرافا سالمیشدیم نظر.

آه او گونلر، آه او گونلر!...

دئییل منه، اونا، بونا،

منیم کیمی بیر چوخونا

قوووت وئریب، هیجان وئریب،

سارسیلمايان بیر جان وئریب.

اوزون زامان جمعیتین

ان چیخیلماز و ان چتین

یوللارینا رهبر اولدون،

فیکریمیزه محور اولدون...

بیزه ائتدین بویوک خیدمت،

بیزدن سنه مین بیر حورمت!

" ابو شعیری م. مشفق ایلك قلم محصوللاری نین ان چوخ نشر اولوندوغو "

گنج ایشچی " قزئی نین اون ایلیگی مناسیبتیله یازمیشدیر.

چاتماق، اؤتمک

ایندی بیز جاهانلا چیخیمیشیق یاریشا،
 قوی ائتسین ائل-عالم بیزلری تاماشا.
 دئییرلر آمترکا گؤیلره اوچالمیش،
 اوفوقلر اونلارین اؤنونده آلچالمیش.
 دئییرلر انسانلا، حیاتلا برابر
 نیو-یورک شهرینده یوروپور سکی لر.
 دئییرلر گوی یئر، یئر گوی قاتیلیمیش،
 یاشاییش فوردلارین قوینونا آتیلیمیش
 قوی سورسون آتینی هوسله آمترکا؛
 بیز قیزیل بیر آتا مینه رک بامباشقا
 بیر سرعتله سیچرادیق ائیشدن، یوخوشدان،
 فرقیمیز اولمادان قانادلی بیر قوشدان.
 او چاپدی، بیز چاپدیق، او گئتدی، بیز گئتدیک،
 آز گئتدیک، اوز گئتدیک، نهایت دوز گئتدیک!
 داغلاردان یئل کیمی -
 بیر داشقین سئل کیمی
 کاماندان سیچرایان بیر سیوری ۱۹ اوخ کیمی،
 هئچ ندن، هئچ شئیدن قورخوموز یوخ کیمی
 یویوردوک، یویوردوک، یویوردوک سرعتله.
 قانیندا گونشدر قاینایان بیر کوتله،
 آیریلماز، چؤزولمز یولداشجا امکله،
 بیر صینیف یوليله، بیرلیکله، کؤمکله،
 دوشمنی قویماقچین بوسبوتون گئریده
 سسیمیز گورلادی، اؤتده، بریده!

آند اولسون

شاعیرلری قانادیندا بسله یین
انسانلارین حیاتیینی سوسله یین
اینجه روحلو ملک لره آند اولسون!

بوینونداکی دالغا-دالغا تئللره،
قاشلاری نین آلتینداکی سئللره،
قلبینده کی ایستک لره آند اولسون!

گول اوزونده یئنی-یئنی آچیلیمیش،
خوش اییسی اوریمه ساچیلیمیش
قوخلادیغیم چیچک لره آند اولسون!

قومرولارین یاتاغینی اوخشایان،
پیشیک کیمی آیاغینی اوخشایان
سالخیم-سالخیم کولک لره آند اولسون!

بولودلاردان ایلدیریملار چاخدیران،
گۆی اوزونده چیراغبانلار یاخدیران
آلا گۆزلو شیمشک لره آند اولسون!

هپ سنینه گوروشمکدیر دیلگیم،
 اوغوروندا گئجه-گوندوز چکدیگیم
 زحمتلره، امک لره آند اولسون!

گنجلیگیمه فاناد وئرن، روح وئرن،
 هر دقیقه آیری جیلوه گؤسترن
 ال یئتیشمز دیلک لره آند اولسون!

اۈلكم

دونيامىزى سئير ائتدیم مین دورلو هوسلرله،
گۆردوم جوشویور دیلر چوخ نشه لی سسلرله،
باخدیم دولودور یارلار شن قلبیلی کسلرله،
چوخ شاد اولاراق گولدوم آباد اولان اۈلكمده.
غملردن، الملردن آزاد اولان اۈلكمده.

باخدیم کی، دومان گۆرمز یوکسک لری بیللوری،
انسانلاری ماتمسیز، ایستکلری بیللوری،
داغلار، اووالار گولشن، هر بیر یئری بیللوری،
هر شئی گولورو گۆردوم، چوخ شاد اولان اۈلكمده.
غملردن، الملردن آزاد اولان اۈلكمده.

قیش گئتدی اۈلوملرله، اۈلكمده باهار واردیر،
باغلاردا گۆزلیک لر، شن قهقهه لر واردیر،
سئودالی کۆنوللرده سئودیکلری یار واردیر،
دایم سئویشیرلر، باخ، مزدا اولان اۈلكمده.
غملردن، الملردن آزاد اولان اۈلكمده.

ویجدانلاری چوخ شغاف، انسانلاری نورانی،
مشفق، بیله بیلدىنمی، عالمده بو دۇورانی؟!
قاپلار یارین آرتیق ساغ دونیالاری اورفانی.
هر یئر گوله جک، نورا مۇتاد اولان اۈلكمده.
غملردن، الملردن آزاد اولان اۈلكمده.

آنا

آنا دئدیم، اوریمه یانار اودلار ساچیلدی،
 آنا دئدیم، بیر اورپریش حاصل اولدو جانیمدا،
 آنا دئدیم، قارشیمدا بیر گۆزل صحنه آچیلدی،
 آنا دئدیم، فقط اونو گۆرمز اولدوم یانیمدا.

آنا، آنا!... بو کلمه نین وورغونویام ازلدن،
 اونو گۆزل آنلادانماز دوشوندویوم سطیرلر.
 آنا اولماز بیزه هر بیر "یاوروم ۳" دئین گۆزلدن،
 چونکی اونون خیلقتینده آیریجا بیر فسون وار.

باشقا عالم یاشامادیم بؤیله گۆزل بیچیمده،
 اونو کیمسه گۆزلیگین چیلوه سینده یاراتمیش؛
 آنا، آنا... چیچکلی بیر فیداندر کی، ایچیمده
 تا ازلدن کۆک سالاراق، اوریمده بوی آتمیش.

او فیدانی بعضی واخت ایسته بیره م چکه رک،
 قوپاراییم اوریمدن، فقط اوندا وارلیغیم
 سیزیلدارکن، سانکی بیر سس قوپوب اینجه و تیترک
 بیر لیسانلا سؤیله بیر کی:- منه دیمه، یازیغیم!

چونكى سنى من بسله ديم، من بۇيوتدوم، اوخشاديم،
 سۇيله ديگين سۇزلر كى وار بئشىگى نين اوستونده
 اوخودوغوم توركولرين كۇلگه سيدير، ائولاديم!
 منه مخصوص ورقلر وار هر كيتابدا، هر دينده.

نه دوغرو سۇز يازيقلار كى، گۇرمه ميشم اونو من،
 دئبير لر كى، مشفق، خسته بير طيفيلدين، آنانى
 بابان كيمي سويوق اللر قوجاغينا چكركن،
 يالنيز آجى فغانلارين تيتره ديردى هر يانى.

ايندى منه هر كس:- آنان، بابان وارمى؟- سۇيلسه،
 دئبيرم كى، - قاييلمادان بير خوليايا، بير حيصه -
 اولان اولموش، كئچن كئچميش، ايندى منى ياشادان
 بير مقدس، بير صميمى عمليم وار، تاپديغيم.

اينانديغيم بير قebile وار، او دا هر گون، هر زامان
 يورولمايان قوللاريملا، دوشونه رك ياپديغيم
 بير عالمدير، بير عالم كى، سمالارى قىپ-قىزىل،
 يوكسك لرى، آلچاقلارى، فضالارى قىپ-قىزىل!

سئو گیلر

سئوگی واردیر کی، دوداقلاردا آچار گوللرینی،
سئوگی واردیر کی، بیر آز قار کیمی، روزگار کیمیدیر.
سئوگی واردیر اوخودور قلبیده بولبوللرینی،
بئویله بیر سئوگی منیم روحومو اوخشار کیمیدیر.

سئوگی واردیر کی، اوزاقدان بیزه پارلاق گورونور،
اونا یاخلاشمایالیم ۲۰، چونکی او ظولمتله دولو.
سئوگی واردیر کی، دوشر یئرلره دایم سورونور،
اویله بیر سئوگی ده مین دورلو خیانتله دولو.

سئوگی واردیر کی، باهاردان بیزه گوللر گتیریر
ایچی ذوقوم و زهر، قوخلاما، قلبین قانایار.
سئوگی واردیر اوزو خوش، داخیلی بیر قورخولو یار.

سئوگی واردیر بیزه چوخ دادلی عمللر گتیریر،
فقط هامسینده قارانلیق گئجه لر کؤلگه سی وار.
سئوگیلرده قاریشیق بیلمجہ لر کؤلگه سی وار.

دودوک صدالاری

سحرلر اویار-اویماز اوفوقلر بیر خوش رنگه،
تیخانیر قولاغیمیز سینیرلی بیر آهنگه،
او زامان خیالیمیز دودوکلر جوشموش سانیر.

بیر جیلغین اورپریشله بو هایقیران دودوکلر،
بوینوموزا حیاتین آغیر یوکونو یوکلر،
نهایت هر طرفده گئدیش-گلیش باشلانیر.

توپلاشیر امکچی لر ایش باشینا هوسله،
- اوفوقلر بورونورکن فجیعدردن بیر کؤمله یه،
دودوکلرین امرینی یئرینه یئتیرمه یه.

-چاغیرینیز بیزلری کسيلمه یه ین نفسله
دودوکلر! یورولمادان چاغیرینیز بیزلری،
تقیب ائده جگیز بیر هرکتله سیزلری.

ائی هر دودوک روحوندان روحا آخان صدالار،
اورکلرده شن امک شامی یاخان صدالار،
سیزینله ماشینین دویونلری آچیلیر.

بورولارین آغزیندان قاجیب اوزاقلاشینجا،
سورعتلی دالغالارلا سیز بیزه یاخینلاشینجا،
ایچیمیزه حیاتین جیلوه لری ساچیلیر.

دودوكلرين مسلسل اوزون چاغيريشلاري،
هاوادا بو گورونمز سسلرين ياريشلاري
سايه سينده چوزولور سوكونه تين باغلاري.

بعضاً تبسسوملرله جيلوه لر بيلرسينيز،
بعضاً توتقون گوزلرين شاهيدي اولورسونوز
ائي دودوك صداراري! ائي دودوك صداراري!

عوصيانا باشلا

عصرلرجه شرقلي لره كسيلدين آجي،
سن ائي وحشي، سن ائي آزغين ايمپرياليزم!
گل چينده كي عوصيانلارا باخما قيقاچي،
دوشون، بو گون اونلاردا وار بويوك بير عزم.

قيزيل كانتون اوردولاري آلولو بير داغ
كيمى سالميش وارليغينا آتش، زلزله،
شانخاي قالسين، نانكينه ده ائتدين الويدا،
اينقيلايين ضربه سيله گله رك ديله.
ايندى جوشقون بير دنيزدير هر ايشچي چينده،
چكيل گئري، قورخوتماز كيمسه ني قووون،
سن گئت حربين يوللارينى كانتوندان اويرن!
دئيرلر كي، نانكين يانير آلو ايچينده،
يارين سؤنر ظالميلارين توكديو ياشلا.
سالام سنه، چين ايشچيسي، عوصيانا باشلا!

دوشونجه

گونش ايپك تئللرى نين ساريمتراق رنگيني
سحر چاغى دالغا-دالغا هر طرفه ياييركن
گتيررم خياليما بير آل بايراق رنگيني.

دوشونه رك دئرم، بو دا، اوت بير صاباح اثركن
بير دونيانين گؤيلرينده گونش كيمي هر سحر
پارلايياراق اولكه لره سرپه جكدير شفقلر.

كيچيك قوشلار جه-جه ووروب قونوركن آغاجلارا
هر بير نغمه قارداشلاشماق سسلريدير سانيرام.
شن گئجه لر آي ايشيغى دوشوركن ياماچلارا
شورالارين ائلرده كى كؤلگه سيني آنيرام.

ديلبير سولار دالغاسينا دنيزلرده، گؤللرده
اوخويارام يئنى حيات سئوداسيله چيرپينان،
اسكيليه عوصيان ائدن كؤنوللرى هر زامان.

يورغون-آرغين كاروانيله صحرالاردا، چيللرده
بعضى گئجه يارى يولدا قالدانلارى ديتله ديم،
-هانكى شئيدير يولچولارا نيجات وئرن؟- سؤيله ديم.
بيراغيزدان دئديلر كى، دان يئرى، دان اولدوزو!
سوردوم، بوندان گوزه لى يوخمو پارلايانلارين؟
دالغاندى قارشيمدا او واقيت بو ديبارين
آل بايرغا سيغينميش كؤنول آچان اولدوزو.

دیلنچی

سرت، سویوق بیر قیش گئجه سی... سما بیاض، یئر بیاض،
 اوغولدايان کولک لرله سارسيلمادا سوقاقلار ۲۱.
 هر کیمین کی، قانادی وار چووغون اولسا داريلماز،
 فقط یئنه بو سویوقدان قیسيلمادا سوقاقلار.

گلن ده وار، گئدن ده وار، من ده وارام بو گئجه،
 طبیعتین دهشتلری تیتره دیری اطرافی.
 بیر بوجاقدا یورغون تیتراک اللریله کمنچه
 چالان زیف بیر ایختیار اینله دیری اطرافی.

یانیندا بیر یاوروسو وار، یورولمادان چالیری.
 کامانچانین سیملریندن قویان یانیق هاوالار
 اینجلدیکجه، هر کس اوندان آجی بیر حظ آلیری.

یئلر دخی ولوله لی اؤتورکن بو یولدان،
 یاواش-یاواش سسلرینی دیشدیریب بیر قدر،
 اونلار دخی اوزاقلاردا، عاغلییرلار کؤنولدن.
 -ائی ایختیار، سن ائی ظالم، مظلوم دولو ایللرین
 اورکلره کدر ساچان، الم وئرن توحفه سی!
 آجی دولو، عذاب دولو، طولوم دولو ایللرین
 مرحمتسیز فیرچالارلا قارالانمیش لؤوحه سی!

سنين آرتيق واختين اؤتموش،
 سنى دؤوران سفيل ائتميش.
 فقط اونو، او سئويملى قيز جيغازى،
 اولما راضى،
 قيش دوندورسون، گونش ياخسين.
 بوراخ اونون اللرينى،
 بوراخ اونون هؤرولمه ميش تئليرينى.
 قوى بوراخسين
 اوخودوغو يانيق، خسته هاوالارى.
 بوراخ، بارى
 چاغلى ياركن يوردوموزدا ياشايشين سئلرى،
 بلكه اؤپسون گؤزلرينى سعادتين يئللىرى.

خالی

ایشچی قیز، توخودوغون او دیوار خالیسیندا
 حئیران اولدوم اورکدن ایشله دیگین صنعته،
 بیر گۆزلیک اثری وئردین بشریتته.

بؤیوکلویون چوخونا مجهول ایکن اوللر،
 ووردوغون ناخیشلارین، قیز، ان باهالیسیندا
 مئیدانا چیخدی بو گون سنده کی بؤیوک هنر.

قابارلانان او اینجه، او نازیک بارماقلارین
 بیرینین تأسوفله جلب ائتسه نظیرینی،
 آلقیشلار توتاجاقدیر او باخیشین یئرینی.

اینان کی، قوناقلارین اؤنونه چیخسا یارین،
 خالیندا رنگی-روحو سولمایان او اولدوزلار،
 هم سنین، هم اولکه نین گؤیلرینی یالدىزلار.

سن ائی شرقین امکچی قیزی، چیرپین، قانادلان!
 بورویه جک شؤهرتین بو صنعت مئیدانینی،
 اولا بیلمز چکدیگین زحمتی گؤزدن سالان.

بیرسن صنعت یولوندا جانان کنچن ارلرله،
 مئیدانا بوراخدیغین بؤیله شاه اثرلرله
 او جالدىرسان اولکمین شؤهرتینی، شانینی

کولک لر

هر سحر، هر آخشام، هر آخشام، هر سحر
 چوخ زامان سرسری کولک لر بیخبر
 بیر یاخین دوست کیمی قاپیمی دؤیرلر،
 کولک لر، کولک لر بسته کارکولک لر،
 دونیانی دولاشان بختیار کولک لر!

بعضی نیز قورخولو، بعضی نیز قورخوسوز،
 بعضی نیز دوغولو، بعضی نیز دوغوسوز،
 بعضی نیز یوخولو بعضی نیز یوخوسوز،
 کولک لر، کولک لر، ائی سرین کولک لر،
 سیزده وار قوخوسو هر یئرین، کولک لر!
 ائی چیلغین کولک لر، نشینیز داشارکن،
 باغلارین شئهندن مئی سوروب جوشارکن،
 نالقیران داغلاری آتلایب آشارکن،
 منی ده آیینیز، اوچاییم داغلارا،
 کؤنلومده نه وارسا، آچاییم داغلارا!

گورلایین، ایلهامیم، صنعتیم گورلا سین!
 فیرتینام، قاسیرغام، قودرتیم گورلا سین!
 شیمشگیم پارلا سین، ظولمتیم گورلا سین!
 ائی منی سرازاد بسله ین کولک لر،
 بیر داغین باشیندان سسله ین کولک لر!

بولودلار

او زامان كى، اوفوقلره بعضينيز دلار
 قلبن سيزيچوخسئوريم، يولچو بولودلار.
 بو گون يئنه
 اللريمى سيزه دوغرو قالديرديم،
 بو عملدن نه سالديرديم؟
 اوت، هئچ نه!

توتقونسونوز، قلبينيزده يوخسا وارمى سانجينيز؟
 بو هر جايى گزيشدن ندير يا قازانجينيز؟
 بولودلار، بولودلار،
 پريشان بولودلار،
 باشيمين اوستونده كيشنه ييب
 ياريشان بولودلار!

بعضى نيز چوخ كئيف،
 بعضى نيز چوخ خفيف
 بولودلار، ائى دولغون قده لر،
 گؤيلرين او جونده بير يئل اسينجه تيتير،
 اثرسينيز
 ندن سيز؟

سیزی روزگاری چالدى، اونونچونمو سولدونوز؟
اونونچونمو ديشدینیز، دارماداغین اولدونوز؟
قاچدینیز آغلايا-آغلايا،
دۇندونوز بېر شفاف پارچايا.

بعضى نيز چوخ يونگول ائغیر ۲۲ قانادلى،
بعضى نيز پاسلانمیش دمیر قانادلى،
نه بو قادر گۆی اوزونده گزرسینیز؟
اؤزونوزدن چيخان زامان،
ایزینیزدن چيخان زامان
حقیقتن سؤگیلیمه بنزرسینیز!

ائی جوشقون گنجلیگیم، ائی هاوالی قوش،
اوخودوغوم شرقی دینلنمز اولموش.
ائی شعر یازماقلا کئچن گونلریم،
سیز کی ان وفالی گونلریم سینیز.
باخیب بولودلارا گولومسه مک ایچین،
سؤگی نغمه لری بسته له مک ایچین
منه مساعده وئرمیسینیز؟

چونکی کئیفیم کؤکدور، داماغیم چاغدیر،
شیمشک چاخدیرمایا من ده حاضریم،
بولودلار باشیندا پارتلایاجاقدیر،
کؤنلومده قیوریلان بۇیوک ایلدیریم.

تار

اوخو، تار، اوخو، تارا!...
 سسیندن ان لطیف شعرلر دینله ییم.
 اوخو، تار، بیر قادار ۲۳!...
 نغمه نی سو کیمی آلیشان روحوما چيله ییم.
 اوخو، تار!
 سنی کیم اونوتار؟
 ائی گئنیس کوتله نین آجیسی، شربتی -
 آلولو صنعتی!

گۆزلری قبیله یه آچیلان حاصارلی بینالار
 دینله میش ازلدن سسینی.
 پاپاقلی آتالار، چادرالی آنالار
 اوتورموش ساینده کؤکسونو.
 دوشموشلر گاه شیرین، گاه آجی تورونا،
 سئوینه-سئوینه، قورونا-قورونا.

چارپاراق چارگاهین دیواردان-دیوارا
 یولچونو یولوندان ائبله میش آوارا.
 چالخانمیش دره لر، تپه لر،
 سس وئرمیش سسینه لپه لر.
 اوخو، تار، فیکریمده اویانسین

باھارین، سیدین غز لی؛
 اوخو، تار، روحلانسین
 شیروانین، گنجه نین مهربان گۆزه لی!
 داماغدان دوشنلر،
 اوریی شیشنلر،
 ایلک باھار سئیرینه چیخمایان،
 اؤزونو داغلارین دؤشونه بیخمایان
 سینہ سی داغلیلار،
 وفاسیز بیر عشقین داغینیق زولفونه باغلیلار
 دخیلین اولموشلار،
 قاپیندا تسلی بولموشلار.
 زیلین وار، وسطین، بمین وار؛
 سنین ده قوشلارین دمیندن آیریلان
 بیر اؤزگه دمین وار.
 سنی ده آوارا ائیلہ میش
 داغینیق تئلی بیر " زرفشان " .
 اونونچون سڭاھین دانیشیر
 پریشان، پریشان.

سسینی دینلہ میش
 شاھلارین، خانلارین سارایی؛
 سنینلہ بیرلیکده اینلہ میش

اسیرلر آلابی.
 بعضاً ده سیملرین غملری اووتار،
 اولاردین اونلارین سیرداشی
 سن ائی تارا!...
 گوللری امکچی بارماقلار قانیندان
 رنگ آلان خلچه لر
 خلچه لر اوستونده اوزانمیش -
 دوداغی قۇنچه لر
 " - هئی، ساقی، مدد قیل سویودو شرابین،
 اینجیتمه کؤنلونو بو خانه-خرابین! " -
 سؤیله یین توخ سؤزلو شاعیرلر،
 هوسدن دویمایان آچ گؤزلو شاعیرلر:
 نادیم لر، واقیف لر،
 گؤزلیک سیررینه واقیفلر
 هپ سنی دینله میش؛
 اوخوموش، اینله میش.
 ایندی ده بیزیمچین اوخو، تارا!
 سنی کیم اونوتار؟

سن قوللوق ائتمه دین نه اوردا-بوردا،
 چالیشدین حیاتی سئوگین اوغروندا.
 چوخلاری اوزونه دوردولار،

كۈنلۈنو قيرديلار.
 نه دئيم او يئكه باشلارا؟!
 چالديلار روحونو داشلارا.
 اوستوندن بير قارا يئل كيمي اسديلر،
 سسيني كسديلر.
 داشلاندى چكنلر نازيني،
 بۇيلجه قيرديلار عاشيغين سازيني.
 سن خالقا " گول! " دئدين،
 " ائي غوصه ، اؤل! " دئدين.

غوصه ميز اؤلمه دى،
 خالقيميز گولمه دى.
 آغلادىق دايمما، آغلادىق،
 ائي قديم آشينا، آغلادىق.
 اوخو، تار! ديشدى زامانا،
 باخ، ايندى راديو سسيني
 داغيدير جاھانا.

ائى تارچى، چال، اوخو!
 كۈنلۈمو آل، اوخو!
 وور سازى دۇشوننه، ائي عاشيق!
 قالماميش نه قبا، نه ده كى ساريق.

اوخو، تارا! آلوولو ایزلرین
 عجبنا، نئچه شوخ دیلبرین
 یاسمن اوزونو پول کیمی قیزارتمیش؟
 او ساری سیملرین لیسانی
 سالمازمی حئیرته انسانی؟
 اوخو، تارا! من سنده
 ایسته نن هاوانی چالا دا بیلرم.
 من سندن بو گونون ذؤوقونو
 آلا دا بیلرم.
 سن بو گون سیلاحسان الیمده،
 سنی من هانسی بیر هدفه
 ایستسم، چئویره بیلرم.
 قلبلرده گیزلنن کنچمیشی
 بیر یئنی نغمه نین الی ایله
 دئویره بیلرم!
 اوخو، تارا!
 فابریکده ۲۴، زاووددا،
 تراکتور باشیندا.
 بو ساعات قارشیندا
 نه قدر آدام وارا!
 اوتانما، اوخو، تارا!
 مدنلی باکیمین،

پامبئقلى گنجمين،

ايپكلى شكيمين

آجيسى، شربتى.

آلولو صنعتى!

اوخو، تار، اوخو، تار!

سسیندن ان لطيف شعرلر دینله ییم.

اوخو، تار، بیر قادار!

نغمه نی سو کیمی آلیشان روحوما چيله ییم.

اوخو، تار!

سنی کیم اونوتار؟

ائی گئیش کوتله مین شیرینی، شربتى

آلولو صنعتى!...

حيات سئوگىسى

آه، من گوندىن-گونه بو گوزللىش
 ايشىقلى دونيادان نىجه ال چكىم؟
 بو يئرله چارپيشان، گويله اللش
 دوستدان، آشىنادان نىجه ال چكىم؟

دۇنمه بىر شىنمه ياز سحرينده،
 كۈنول، گونش كىمى پارلا يئرینده!
 گۈيلرين لاجيوردا تىك لرینده
 گئدىن بو غووغادان نىجه ال چكىم؟

باخىنىز، دان يىرى سۇكولموش كىمى،
 دوستلار بىر جبهه يه تۇكولموش كىمى.
 اوزاقدان-اوزاغا خام گوموش كىمى
 آغاران صحرادان نىجه ال چكىم؟

طبيعت وارلى دىر، طبيعت خسىس،
 ايشله دركن اونو، سن ائى مهندس،
 من ده قارت داشلارا وئردىگىم بو حىس،
 بو اينجه معنادان نىجه ال چكىم؟

بىر ياندا ترلانىلار، دومانلى داغلار،
 بىر ياندا ككلىك لر، آينا بولاقلار،

بیر یاندا بولبوللر، چیچکلی باغلار،
 من بو تاماشادان نئجه ال چکیم؟
 حیات دئدیکلری بو کئچمکئشدن،
 قلییمده، قانیما یانان آتشدن،
 گئجه دن، گوندوزدن، آیدان، گونشدن،
 بو انگین فسادان نئجه ال چکیم؟

قارشیمدا دالغالی درین بیر عمان،
 عمانی سارسیدیر بیر آجی توفان،
 بیاض کۆپوکلری بیر چیچک یاپان
 شعردن، خولیدان نئجه ال چکیم؟

اولدوزلار فیکریمین چیراغبانیدیر،
 بولود خیالیمین کاری وانیدیر،
 سما کی، حسیمین آشیانیدیر،
 بؤیله بیر سمدان نئجه ال چکیم؟

مهربان سئوگیلیم قارشیمدا دوردو،
 یئنه شاعیرلیگیم باشیما ووردو،
 مندن مجنون کیمی کؤنول ماراقلا سوردو:
 -بو ساچی لئیلادان نئجه ال چکیم؟

خزان آجيسينا ائديب تحمل،
 گولون كۆلگه سينده اؤتنده بولبول،
 - حيات، حيات!- دئيه چيرپينير كؤنول.
 كؤنولدن، سئودادان نئجه ال چكيم؟

سن آلدین آشینى یئنى حسلردن،
 ائی جاوان قلمیم، دوشمه بهردن،
 آ دوستلار، سؤیله یین، من بو هنردن،
 بو طبع والادان نئجه ال چكیم؟

بختیار

سییریلیب كئچمیشین بولودلاریندان،
 موژده لر گتیریر بؤیوک یاریندان،
 یاریب گونش کیمی قارانلیقلاری،
 سؤکوب شفق کیمی دو مانلیقلاری،
 اؤزوندن آلیشان، اؤزوندن یانان،
 هر صاباح هامیدان اثرکن او یانان،
 ایش باشینا قوشان نه بختیار دیر!

یولداشی سیرادان قالارکن گئری،
 توتوب اتگیندن چکیب ایره لی،
 اونا قوووت وئرن، اونا روح وئرن،
 اونا ان اوغورلو بیر یول گؤسترن،
 هم سئوگی بسله یین، هم جان یان دیران،

سۇنوك دويغولارى ايشيقلانديران،
گونشله ياريشان نه بختياردير!

بودور حياتداكى گوزللىك آنجاق:
قووتلى ياشاماق، جانلى ياشاماق!
مقصدىم، مسلكىم ، شعارىم بودور،
همن عقیده دير، همن دويغودور.
گله جك گونلره منى سسله ين،
بیر بۇيوك يارينا عمل بسله ين،
چارپيشان، ووروشان نه بختياردير!

گونلريم كئچمه بير آنجاق امكله،
خيالىم گۇيلرى سئير ائله مكله،
بولودلار عۇمرومون كاروانى اولور؛
فيكرىم او كاروانين ساروانى اولور.
سانيرام اولدوزلار هم وطنيمدير،
دئمك، يئر ده منيم، گۇى ده منيمدير،
حضوروملا جاهان نه بختياردير!

منه ايلهام وئير او ياشيل چمن،
اوستومه قوش باشى ياغان ياسمن.
دئمك، سئويمليدير باهار دا، قيش دا،
بیر يئنيليك دويوب من هر باخيشدا
سئویرم ديشن، دؤنن وارليغى.

بو گونون يارى نين بختيارليغي
سئوداسيله جوشان نه بختياردير!

عۇمرومون مين دورلو جيلوه سى واردير،
كۇنلومون گۇيلرى دامار-داماردير،
او بعضاً آغلاسا، بلكه ده حاقدير،
حيات هم گولمكدير، هم آغلاماقدير،
لاكين داها خوشدور دۇيوش چاغلارى،
حيات دئديكلرى او جا داغلارى
دومان كيمي آشان نه بختياردير!
حياتدان دويمايان، ايشدن دويمايان،
افسانه سۇزلره محل قويمايان،
كۇنلانو، گۇزونو وئريب ايشينه،
باخيب حياتى نين يوكسه ليشينه،
خالقيله تيتره ين، خالقيله گولن،
وطنچين ياشايان، وطنچين اولن
صميمى بير انسان نه بختياردير!

بیر ده باخسان منه

باخیشین قلبیمی اینجیتمیشدیر؛
 بو باخیشدان، بو دوروشدان ال چک.
 بیر ده باخسان منه، ایش بیتمیشدیر؛
 بیر ده باخسان منه، فیکریم دؤنه جک.

یئنیدن اویغوسو قاچمیش گئجه لر،
 سئوگیلر، فیرتینالار باشلاناجاق.
 آیریلیقلار، قاریشیق بیلمجہ لر...
 یاناجاق سیتمالی روحوم، یاناجاق!
 بو باخیشدان، بو دوروشدان ال چک!
 یوخسا کؤنلومده کی قیزغین شیمشک
 اوستونه اود سووورار هر یئردن.
 اوردا دور، بوردا دایان، هئی بکله،
 سنی طالع گونشیم گودمکله
 کئچمه سین قورخولو وادیلردن.

كىميدير

سئوگىلىم آينىنە ياشىل گئىينمىش،
 ساللانىشى سروي-چمن كىميدير.
 بو بنزتمە بىر آز اوزدن اولسا دا،
 تاماشا گۆركمى سمن كىميدير.
 نە آرزو ائىلە سن، كۆنلومدە واردير،
 عشقىمىن سحرى بىر ايلك باھاردير.
 اونا كۆنول وئرن نە بختياردير،
 فيكرىم-حسىم تزه گولشن كىميدير.

مشفقين اورىي يارپاقدان اينجە،
 تىترە بىر بىر خفيف روزگار اسينجە،
 معشوقون آياغى ھارايە ديسە،
 اوراسى عاشىقە وطن كىميدير.

کوسمرم!

من شیرین لهجه لی بیر بولبولم کی،
 گوللردن کوسرم، سندن کوسمرم!
 منی اؤز جانیندان آرتیق ایسته ین
 ائللردن کوسرم، سندن کوسمرم!
 گۆزلر میثالدر آخان چاپلاردان،
 کیریگین اوخلاردان، قاشین یایلاردان.
 قارشیمیزا گلن اوزون آیلاردان،
 ایللردن کوسرم، سندن کوسمرم!

اتل ایچینده بیزه دئرلر سایادلی،
 ترلان اوچوسویام، روحوم قانادلی.
 ایلهام پریسی نین آچدیغی دادلی
 دیلردن کوسرم، سندن کوسمرم!

اونا

كۆنول اوغورلايان بىر آدى واردىر،
 ملك دئىيل، آما قانادى واردىر.
 سپاه قاشلارى نىن كۆلگه ليگىندە
 داىما چىرپىنير ايكى گۆيرچىن.

قوناراق كۆنلومون بوداقلارىنا،
 هر گون شعر اوخويورلار اونلار منىمچىن.
 ايندى اۆز-اۆزومه اينانمىشام من،
 نه قدر بختيار انسانمىشام من،
 ساچلارى آندىرير زرين سولارى،
 تۆكولوب آخديقجا اوموزلارىنا.
 اوخشايبىر بدنى، بياض اندامى
 كۆلگه ده بسله نىمىش قوزئى قارىنا.
 آماندىر اسمە سىن توفان يىللىرى
 سولار عشقىمىزىن قۇنچە گوللىرى.

سئویرم

سئویرم

بنئوشه تک

بوینون بوکه رک

او محزون دوروشلارینی.

سئویرم

منیمله گۆز-گۆزه گلنده

شیمشک باخیشلارین ووروشلارینی.

سئویرم

کیریک چالا-چالا

منی سوزه رک

بیر ماهیر اووچودان قورخموش، اورکه رک

او جئیران ادالی باخیشلارینی.

اورک

سن اونون عشقیله، محبتیله
 وورمادین عؤمرونو باشا، اوریم.
 سئوگی حدفینه نیشان آlanda
 دیدیمی اوخلارین داشا، اوریم!؟

سئوگی دریاسیندا روحوم بیر آدا،
 فیرتینام زیادا، دلغام زیادا،
 او ائلر گؤزه لی دوشنده یادا،
 آز قالیر خیالیم شاشا، اوریم!

سن جانی جاناندان آیری توتمادین،
 اودور کی، وفاسیز دئییلدیر آدین.
 او، سنی اونوتدو، سن اونوتمادین،
 یاشا، محبتیم، یاشا، اوریم!

بیر ده باخسان منه

باخیشین قلبیمی اینجیتمیشدیر؛
 بو باخیشدان، بو دوروشدان ال چک.
 بیر ده باخسان منه، ایش بیتمیشدیر؛
 بیر ده باخسان منه، فیکریم دؤنه جک.

یئنیدن اویغوسو ۲۵ قاجمیش گئجه لر،
 سئوگیلر، فیرتینالار باشلاناجاق.
 آیریلیقلار، قاریشیق بيلمجه لر...
 یاناجاق سیتمالی روحوم، یاناجاق!

بو باخیشدان، بو دوروشدان ال چک!
 یوخسا کؤنلومه کی قیزغین شیمشک
 اوستونه اود سووورار هر یثردن.

اوردا دور، بوردا دایان، هئی گؤزله،
 سنی طالع گونشیم گودمکله
 کئچمه سین قورخولو وادی لردن.

منیم چاغلایانیم

او گوندن بریدیر دیشمیش رنگین،
 دیشمیش بوسبوتون رنگین، آهنگین.
 سنده گورولتولو بیر چاغلایان وار،
 بو دؤنمز چاغلایان دورمادان آخار.
 او دورمادان آخار، داغ-دره بیلمز،
 قووتی دایما آرتار، اسکیلمز!

اوستونه اود یاغسا، گتیرمز خطر،
 او حیاتلا باشلار، حیاتلا بیتر.
 منیم چاغلایانیم آخمیش، آخاجاق،
 هر یئرده بیر بیاض ایز بوراخاجاق.
 منیم چاغلایانیم چاغلاییر، دینله،
 ائلیمین گوجونون قطعیتله.

منیم چاغلایانیم چؤلله آخیر،
 داغلارین سئلینی حئیران بوراخیر.
 منیم چاغلایانیم خیالیم کیمی،
 بعضاً ساکیت آخیر، بعضاً عصبی.

ایرلی

ایرلی،

باکینین ضربه چی ارلری!

ایرلی، یئنی نئفت پلانی

سارسیتسین جاهانی!

ایلری، یئنی روح، یئنی جان،

بو اوزون هیجان

باکیی قاپلا سین،

قهرمان دیولری بیر یئره توپلا سین!

ائی ایشچی، سن نئجه ساخلیسان بوروقدا،

بو روحدا

من دخی شعریمده ساخلا ایم

قوی منی تانیان شعریمدن تانی سین،

ائی شعریم، سن منیم ایشیمین جانسی ن.

گئدی ریک.

گئدی ریک.

گئتمه بیر، اوچوروق.

اوچوروق.

اوچماییب، بیر شیمشک اولوب دا چاخیریق،

آخیریق-آخیریق!

کنچمیشین اوزونه سیلله لر ووراراق آخیریق.

مؤحتشم یارینی قوراراق آخیریز.

كولك لر

من ده يازديم سنين كيمي

بیر خئيلى جفنگيات.

فقط هئيهات

" كولك لر " ايم اسدى كئچدى،

او دا بیر هوسدى كئچدى،

" كولك لر " ايم اسدى كئچدى

كئچميشيمله برابر.

چوخداندير كى، " كولك لر " دن،

او ورملى اثر دن

اؤلموشمو، قالميشمى آلمادين بیر خبر

من ده گندن " كولك لر " ين آرخاسينجا

باخماديم بیر دول كيمي.

" كولك لر " ايم اسدى كئچدى

نه ملایيم، نه عصبى.

نه بیر بؤيوك فيرتينا قالدیرديلار،

نه قاران قاشلارين آلتيندان

بیر بولود سالدیرديلار.

ايللر

ايللر كولك يوروشلو،
 قارتال قاناتلى ايللر.
 ياشايش يوللاريندا
 يهرلى آتلى ايللر.
 هر بيرينيز نمونه
 دالغالى بير دنيزدن،
 عؤمروموزون يئلکه نى
 قايار اوزرينيزدن.
 بيزى بو جدل گاهها
 آتار-آتماز آناميز،
 باشلار موحيطينيزده
 جوشمايا فیر تينانيز.
 بلکه بيز اولماسايديق،
 سيز دايم آدلى-سانلى
 قوشاردینيز، نشه يه
 اورينيز نيشانلى،
 چوبانسيز سورو كيمى
 باشينيز بوش اولوردو.
 گوندوزونوز فرحلى،
 گئجه نيز خوش اولوردو.
 ايللر، بيزى يوخلوقدان
 وارليغا آتان ايللر...

سو و کولک

زامان گلر

تورپاق بیزدن

اسیرگیر پترو لونو.

فقط مؤحکم بولشئویکلر

موباریزه ساحه سینده

یادیرغاماز رولونو.

یئ روزونده سولار وار،

سولاردا دالغالار وار،

دالغالاردا روزگار وار،

هپسی - بیزیم قوووتیمیز...

بیز سولاری، کولک لری

فتح اندرین.

کولک - قوووت،

سو - قوووت،

نه گئیشدیر طبیعت.

بو ایل مجهول اقلیم لره یئلکن آچان

گئیشلرین بایرامی.

فیل خورتوملو ماشینلارین،

خورتوملاری آلتینداکی

قارت دیشلرین بایرامی.

باشیمیزین اوزرینده

هیزلا ۲۶ اسن

قایالار وار.

آیاغیمیز آلتیندا ایلان-ایلان

قیوریلان

چایالار وار.

چوخ بونلارلا گنیش لر

دونیامیزین چرچیوه سی،

بو چایالارین هر دالغاسی

بیر سارسیلماز آت قوووه سی.

امک

دۇنوب كئچميشلره بير فيكره گئتدیم،
 اۇيرندیم انسانين كيم اولدوغونو.
 بيردن گۆزلريمه گۆرون دو جددیم،
 باخيپ سئير ائله ديم كۆهنه مئيمونو.

حئوانلار ايچينده او دا بير حئوان،
 سورولر ايچينده او دا بير سورو.
 يايلاغي ماغارا، قيشلاغي اورمان،
 ذلت تورپاغيندا يازيغين عؤمرو.

الينده داش، دمير... متين داغلاری
 سورونه-سورونه حيرصله نيب دئشیر،
 طبيعت ديشير، اؤزو ديشير.

امک- انسانليغين توکنمز واری...
 امک صرف اولونان يئر جئتتيمدير.
 حوسنومدور، عشقيمدير، سعادتيمدير!

" شرق "

سن خوراسان خالیسیندان داها الوان، داها شن،
شافران کیمی، نارینج کیمی، قیزیل کیمی، جان شرقیم!
خوشدور، قانلی، گونش جانلی کیتایمدا گورونسن.
دیله ییمسن، نفه سیمسن، ایشیغیمسان، یان شرقیم!

قیزغین قلبین آتشلردن، لاولاردان شانلیدیر؛
گوندن دوغموش، گون یاوروسو، گون ایشیقلی، جان شرقیم!
دردین بویوک، سینن دفتر، هر یارپاغی قانلیدیر؛
یئنی عصرین بویوک شعری، یاراشیقلی، جان شرقیم!

گنجه لرین مشعلی سن، جانسان، جاهیل-جاوانسان،
آلتون یاللی کیشی دوغان، آغری چکن، جان شرقیم!
دردین بویوک، نغمه ن درین، بیر توکنمز داستانسان،
شعله چکن بیر شام کیمی یاشلار تۆکن، جان شرقیم!

بوراخ اوغلو- اؤز شاعیرین سنی دویسون، چاغیرسین،
آلوو شانلی، قیزیل روحلو سرت اوچوشلو، جان شرقیم!
بوراخ اوغلو- گورلادیقجا مبارزه ن، - باغیرسین،
شیر اورکله، احتیراسلا، آلیش شرقیم! یان شرقیم!

اوخو

اوخو، سئوديجيگيم، اؤز هو سينله!
 ايلهام قانادلانير سنين سسينله.
 نغمنده اويناسين سئلارين سسى،
 دان يثريندن اسن يئلارين سسى.

گوللرى قوخلايان بير روزگار كيمى،
 قوملارى اوخشايان دالغالار كيمى
 تيتره ين، چاغلان نغمه ن اولايديم،
 اورينندن قوپان سس من اولايديم،
 اوخو! قووت گلسين شعره، صنعته،
 كؤنلومون قوشونو گتير حئيرته!
 نه قدر بنزه بير، وارديم فرقينه،
 عؤمرومون آهنگى سنين شرقينه.
 اورك كؤورك لشير سن اوخوياندا،
 سن ده دينله سه ايدين من اوخوياندا!
 اوخو، سئوديجيگيم، اؤز هو سينله!
 ايلهام قانادلانير سنين سسينله!

اوخو

دئیرسن یانیندا قالا جاغام من،
 چوخ گۆزل فیکیردیر، قال سنه قوربان.
 نه زامان ایسته سن عزیز جانیمی
 قومرال گۆزلرینله آل، سنه قوربان.

گلمیش حضورونا بیر قارا داغلی،
 بیر قارا قولوندور، قوللاری باغلی،
 گل چکمه کۆنلومه سن هیجران داغی،
 گوموش توپوغوندا خال، سنه قوربان.

سنين اوچون

او گون كى هيجرانا اوغرادى يولوم،
 قيريلدى قاناديم، قيريلدى قولوم.
 فلكدن باج آليب، باج وئرن كؤنلوم
 ايندى اوشاق كيمي آغلار سنين اوچون.
 گول گولو چاغيرير، چيچك چيچكى،
 گولر عاشيقلرين قؤنچه ديلگى.
 سن نئچين ييخيرسان بو شوخ اورى؟
 قليبمين چئشمه سى چاغلار سنين اوچون.

ياشا كۈنول!

آه، بو اوزون سئودا يولو
 وورولورمو باشا، كۈنول!
 نیشان آلدیم، كامان آتدیم،
 دیدی اوخوم داشا، كۈنول!
 بیر اود دوشدو بولودونا،
 یاندى كۈنول عشق اودونا،
 قالدين هیجران اومودونا،
 ائی قیریلان شیشه كۈنول!

ترلانسان، گۆیدن ائتمزسن،
 بو تورپاقدان سئوینمزسن،
 من دۇنرم، سن دۇنمزسن،
 یاشا، كۈنول، یاشا، كۈنول!

يئنه او باغ اولايدي...

يئنه او باغ اولايدي، يئنه ييغيشاراق سيز
 او باغا كۆچه ايدينيز.

بيز ده موراديميز جا فلكدن كام آلايديق،
 سيزه قونشو اولايديق.

يئنه او باغ اولايدي، سنى تئز-تئز گۆره ايديم،
 قلمه سۆز وئره ايديم.

هر گون بير يئنى نغمه، هر گون بير يئنى ايلهام،
 يازايديم سحر آخشام.

آرزويا باخ سئوگيليم، تئللريندن اينجه مى ؟
 سؤيله اوره بينجه مى ؟

يئنه او باغ اولايدي، يئنه سيزه گله ايديك،
 دانيشايديق، گوله ايديك.

اوركك باخيشلارينلا، روحومو دينديره ايدين،
 منى سئوينديره ايدين.

گيزلى صحبت آچايديق، روحون احتياجچيندان،
 قارداشيندان، باچيندان.

چكينه رك چوخ زامان صحبتى ديشه ايدين،
 منيمله آيلشه ايدين.

يئنه بير وورايدي، قليبمىز گيزلى-گيزلى،
 سن ائى اسمر بنيزلى.

بو ياز بير باشقا يازدير، بو ياز داها دا خوشدور،

وای او قلبه کی، بوشدورا!
 هر اوفوقده بیر هوس، هر بوجاقدایا بیر اومود،
 انسانلار داها معسود.
 دوینغولار داها اینجه، فیکیرلر داها درین،
 اورکلر داها سرین.
 انسانلارین ووقاری، طلبی داها یوکسک،
 یولوموزدان داش، کسک،
 تمیزلنمیش بیر آز دا. ائلترین کئیفی سازدیر،
 بو یاز، بیر باشقا یازدیر!
 یئنه او باغ اولایدی، یئنه او قوملو ساحیل،
 سولار اؤته ایدی دیل-دیل.
 ساچین کیمی قیوریلان، دالغالارا دالایدیم،
 دالیب ایلهام آلایدیم.
 اندامینی هوسله، قوجاقلارکن دالغالار،
 قلبیمده قاسیرغالار،
 فیرتینالار جوشایدی، قیسقانجلیقلار دوغایدی،
 منی حیرصیم بوغایدی.
 جوموب آلایدیم سنی دالغالارین الیندن،
 یاپیشایدیم بئلیندن.
 خیالیمیز اوزه ایدی، سئودا دنیزلرینده،
 لیه لر اوزرینده،
 ایلهامیمین یئلکه نی، زرین ساچین اولایدی،
 سولار خیرچین اولایدی.

بو نه گۆزل شعردير، بو نه گۆزل منظره،
 گلین باخین خزره.
 چيخالیم بوزوونادا ۲۷ کیچیک قایاقلارا،
 سئیره دالیم بیر آرا...
 گنجه لر ساییرشارکن، اولدوزلار لاله کیمی،
 ایشیقلار ژاله کیمی.
 چيله نیب داغیلارکن اطرافا داملا-داملا،
 ان یاخین بیر آداملا.
 نه گۆزلدیر دینله مک سولارین نغمه سینی،
 طبیعتین سسینی!
 نه گۆزلدیر دولاشماق، ایستی یای فصیللری،
 بو سرین ساهیللری!
 نه گۆزلدیر سحرلر بیزیم بؤیوک روحوموز،
 آشیب-داشان دوغوموز.
 شکلینده کی سولارا، باخاراق لذت آماق،
 بو ماوی شعره دالماق.
 دالغالار کیمی قالخماق، دالغالار کیمی ائتمک،
 بعضا هورکوب چکینمک.
 هر دالغا بیر کیشنه ین بیاض یاللی آت کیمی،
 بیزیم بو حیات کیمی!
 یئنه او باغ اولایدی سئودالار اوّلکه سینده،
 او سؤیود کؤلگه سینده.
 اینجی قوملار اوستونده یئنه وئریب باش-باشا،

يايى وورايدىق باشا.
 گونلريميز كئچىدى قىزغىن فرحلىر كىمى،
 دولو قدحلىر كىمى.
 يارپاقلار آراسىندان اوزاداراق يىنى،
 اوخشاياراق تىلىنى.
 گنجە لر دارايدى ساچلارنى آي گۆزل!
 سن گۆزلسن، آي گۆزل؟
 اللرىندە اللرىم، گۆزلىرىندە گۆزلىرىم...
 آسىلايدى سۆزلىرىم.
 كۆنلۈنۈن قولاغىندىن بىر قىزىل تانا ۲۸ كىمى،
 گونش دوغانا كىمى.
 بو ياز دوستلاريم بىر آز بختور اولاجاقلار،
 جان-جىبىر اولاجاقلار.
 بىر آز دا اوزاقلار آچاجاقلار يىلكە نى،
 روح يىنى، ھۇيات يىنى...
 چىخاجاقلار گۆيلىرى آشاراق دۇنە-دۇنە،
 بولودلارنى فۇوقونە.
 اوچاجاقلار صاباحا، اوچاجاقلار يارىنا،
 انقىر بوشلوقلارينا.
 واختىلە بىر كۆلگە تىك ھور ياشاماق ايستە يىن،
 بو انسان اوغلو بىلسن.
 آزادلىق اۆلكە سىندە داھا شاد اولاجاقدىر،
 دونيا داد آلاجاقدىر.

يئنه او باغ اولايدى، يئنه ييغيشاراق سبىز،
 او باغا كۆچىدىنيز.
 بىز دە مورادىمىز جا فلكدن كام آلايدىق،
 سبىزە قونشو اولايدىق.
 يئنه او باغ اولايدى، سنى تىز-تىز گۆرىدىم.
 قلمە سۆز وئرىدىم.
 ھەر گون بىر يئنى نغمە، ھەر گون بىر يئنى ايلھام،
 يازايدىم سحر-آخشام.
 آرزويا باخ، سئوگىلىم، تىللىرىندىن اينجە مى؟
 سؤىلە، اورە بىنچە مى؟

۱۹۳۷

بىر لۇوحە

ايشتە سكسن ياشىندا بئلى بوكوك بىر قادين
 آيلار، ايللر بىلمە دن قيرمىش قولون، قانادين.
 زامان چكمىش جانينا گۆزلىرى نين نورونو،
 عۆمرو آلمىش اليندىن قلبى نين سورورونو.
 ووجودونون سون باھار ياپراغىندان فرقى يوخ،
 دوداغىندا بىر گولوش، بىر قاينايان شرقى يوخ.
 چۆھرە سىندە پرىشان بولودلارين وار عكسى،
 اللرىندە سرىنلىك- بىر مزار حدىبىيە سى.

اممیش اوزون ایللرین باهارینی، قیشینی،
 مجلسلرین بولونموش نسه سینده، غمینده،
 بوروموش ان نهایت کؤلگه لر باخیشینی،
 ایندی گزر خیالی مزارلیق عالمینده.
 او یئنه یاشاماقدان بئز مه میش، اوسانمامیش،
 او یورغون، او زییاسیز، او قوووتسیز، او قامیش
 ووجودیله یئنه ده عؤمر سورمک ایستیور،
 " آه، نه اولور بیر آز دا گؤزلریم گؤرسه!... " دییور،
 ائی هنوز گنجلیگیمین دملرینی یاشییان،
 قلبینده گور دالغالی چاغلایانلار داشییان،
 او سکسن یاشلی قادین یاشاماق ایسته یرکن
 بيلمم نئچین حیاتدان اوزاقلاشماداسین سن؟

تئلفون صۇحبىتى

سن مندن اوزاقسان، من سندن اوزاق،
 اوزاقدير سئويملى گۇزلىرىن منە.
 ياخىندير تئلفون سايە سىندە باخ،
 اوركدن ساچيلان سۇزلىرىن منە.

ئىچىن روحلانماسىن بو يىنى شاعىر،
 چاپار گۇزله مه يير جانان ائلىندن،
 چىلغىن آرزولارى عشقىنە داير
 مرحمت اومماير صبا يئلىندن.

بلى، بۇيله قالماز يارىن بو اۆلكە،
 تئلفوندا فيكرىمى آچاركن سنە،
 حسرتله باخدىغىم اوزون دە بلکہ
 اوزاقدان-اوزاغا گۇرونر منە.

محبىتىن درىن، خيالىن درىن،
 نه چىخار سۇزله كۇنلومو وئرسم؟!
 اصلينە وارماقچىن بو صۇحبىتلىرىن،
 نولور گۇزلىرىنى تئلفوندا گۇرسم!؟

منی اینانديرماز یوخسا بو سۆزلر،
 آز ایش گلمه میشدیر غریب باشیما.
 ایسترم اوریین آیناسی گۆزلر
 آچیب حقیقتی قویسون قارشیما.

بلی، بویه قالماز یارین بو اؤلکه،
 تئلفوندا فیکریمی آچارکن سنه،
 حسرتله باخدیغیم اوزون ده بلکه
 اوزاقدان-اوزاغا گۆرونر منه.

يادىما دوشدو كئچن گونلرئىمى ورقله بئر كن

سئودالى دىللرئىن يادىما دوشدو.

خىيالئىن قارشئىمدا جانلاندى، بئر دن

گؤرچئىن اللرئىن يادىما دوشدو.

دئىيلدئر عشق اودو منى ياندىران.

روحومون شئرئىنى ائىشئىقلاندىران،

پوزغون شفقلىرى منه آندىران

ضىالى تئللرئىن يادىما دوشدو.

او گون ده بئر گوندو، ائى اوزو دؤنموش،

ساندئىم ائىچئىنده بئر قاپلان دؤيونموش.

بئر آندا كؤپورموش، بئر آندا سؤنموش

خئرچئىن عمللرئىن يادىما دوشدو.

دو یغو یارپاقلاری

۱

من بیر یوکسه لیشین سئوداسییم
صینیفاله دؤیوشو دونیاسیندایام
انسانی، زحمتی، قیمت لندیره
یاخشی آداملارین سیراسیندایام

۲

من گنجم بیلیره م استقبالییم وار
هله بدر اولمامیش بیر هلالیم وار
یئلکنیم آچیلیر قارا یئل اسمه
منیم بو دریادا بیر جاندالییم وار

۳

صینیف غوغاسینا سفربرم من
عسگرلر ایچینده بیر عسگرم من
بو دؤورون شاعیری اولماقلا ای دوست
بیر دوشن نه قدهر ***ام من

۴

آتامیز دونیادان ائه دئدی گئتدی
تئز سؤنه ن عؤمرونه مئه دئدی گئتدی
گول اکدی وای دردی جهان باغیندان
تؤکدویو یاشلارا شئه دئدی گئتدی

۵

بو سوئت ائللری ایندی بیزیمدیر
 گولشنین^۱ گوللری ایندی بیزیمدیر
 دوستوم آل سینهنی نفس آل داها
 اسن دان یئل لری ایندی بیزیمدیر

۶

بو سونسوز فضالار بیزیمدیر، ای دوست!
 بو درین دریالار بیزیمدیر، ای دوست!
 سمادا اولدوزلار، یئره چیچک لر،
 عطیرلر، ضیالار، بیزیمدیر، ای دوست!

۷

اوزاق اوفق لردن یئنه سس گلیر
 بؤیوک انقلابا دادرس گلیر
 تسلیم اول دئییرم فاشیست اوردوسو!
 اوستونه داغ کیمی، دولور نس گلیر

۸

جانانیر گۆزومده گونش یاوروسو
 آفریقا اصلانی حبش یاوروسو
 داغلاریمی بویلانیر گاز دومانیندان
 یوخسا آزادلیغین سرکش یاوروسو؟

۹

^۱ - شاعیرین منظوری تورک ائللری دیر.

فایشیست قیسقیر تاراق، سومسوک ایتلری
 دالاییر، تالاییر مملکت لری
 بوگون باریشسادا، یارین قاپاجاق
 قودوز موسکولونی، قودوز هیتلری
 ۱۰

بیر مخلوق وار، ایشی داوا- دالاشدیر
 دار تانلار، بیر تانلار، اونا هاماشدیر
 بو گئجه لر، آیا هوربان زاوالی
 یا تروتشکی دیر، یا آلا باشدیر
 ۱۱

داغیدین دونیانی ساران جیس لری
 بو مخنث لری بو ابلیس لری
 ووروشوب دؤیوشمک زامانی دیر بو
 امی انسان قلبی نین مهندس لری
 ۱۲

بشر بیر- بیرینه قانلی پیچاقدیر
 آزادلیق آنادیر، دنیا اوشاقدیر
 سفیل ائولارینی بو آنا بیرگون
 اؤز ایستی قوینوندا اوخشو باجاقدیر
 ۱۳

نه دیر حاکیم اولوب، کؤکسو داغلاماق
 اللره قوللارا زنجیر باغلاماق
 یاسلی بیر آنانین ساچلاری کیمی

نه دیر محکوم اولوب، سسیز آغلاماق

۱۴

صلحون سلامتین دادی باشقادیر

قارداشجا زحمتین دادی باشقادیر

بیر گونش آلتیندا، بیر یئر اوزونده

آسوده قسمتین دادی باشقادیر

۱۵

هر یئتن آت سوردو میئدان باشیندا

مین اویون اویناتدی دوران باشیندا

کورلاماز بیر داها بیزیم اولکده

انسان ایلدیریمی، انسان باشیندا

۱۶

گۆرموش خزانلاری ایلدیریملاری

بیر اوزوم قارادیر، بیر اوزوم ساری

بیر گون شادلیغیمی، چالسین، چاغیرسین

بولبولون ماهنیسی، قربانین تاری

۱۷

نه گرک سورمایین نه سویدانام من

امکچی اللره مهربانام من

یارپاقدان آیریلان شفقدن قوپان

دونیانین بزهیی بیر انسانام من

۱۸

منده بير بولبولم ائللر باغيندا
 اوتورم فيكريمين شاخ بوداغيندا
 چيخيپ زيرزميدن ائيله بيرمني
 كلخوزچو^۲ قارداشيم آغ اوتاغيندا

۱۹

جهان فيكريميزله سوسلنه جكدير
 هر زمان نغمه ميز سسلنه نه جكدير
 بو دونيا مهربان قوجاغيميزلا
 شن بير جوجوق^۳ كيمي سسلنه نه جكدير

۲۰

خياليم اولكه مين آبادليغيندا
 كۆنلوم ائل تويوندا، ائل شادليغيندا
 امه بين تحصيلين، استراحتين
 اؤزگه بير نشه وار، آزادليغيندا

۲۱

بيزيم بو دؤروموز باشقا دورو دور
 امكچي انسانلار گؤزومده بير دير
 منه الهام وئره، شعر يازديران
 گونشين يولداشي مينگه^۴ چئويدى

^۲ - تاخيل ايشلرى ايله مشغول اولان

^۳ - اوشاق.

۲۲

ایش بیزه چوخ شعرلر قاندير اجاقدیر
 اؤلکه میز جنتی آندیر اجاقدیر
 ائلر یوکسه لیشین آل چیراغینی
 ای کور ساحلینده یاندير اجاقدیر

۲۳

ای بیزیم دونیانین سؤز دینین لری
 روحون دوداغیندا توتون نئی لری
 بیر نغمه چالین کی حیرتده قالسین
 بوتون دؤرولرین مغنی لری

۲۴

گوندوز ایشیمیزی تاماملایالیم
 تکی یاخشی یئرده آخشاملایالیم
 حیات قایغیسنی سوروب ایره لی
 گؤزل ساحل لری سالاملایالیم

۲۵

ایشله ییب دونیا یا ایره لیم گلین
 هر دالدان^۵ بیر چیچک دره لیم گلین
 گونشین اؤنونده بیر چمن کیمی
 فیاض روحوموزو سوره لیم گلین

۴ - آذربایجان جمهوریتی نین گؤزل گوشه لریندن بیرى.

۵ - بوداق

۲۶

آختاریب تاپالیم هم صحبت لری
دیندیره لیم شیرین صحبت لری
عشقی حس ائده لیم قولاریمیزدا
گۆردوکجه اولمه یین لطافت لری

۲۷

یوخدور قلبیمیزده اولوم قورخوسو
وئریر حیاتیتمیز باهار قوخوسو
بیزیم روحوموزون بشیننده دیر
محصولدار امه یین شیرین یوخوسو

۲۸

سحر دیر اوزولور جان جانیندان
اؤپوشوب آیریلیر جانان جانیندان
صراحی قلبینی دولدورور هرکس
آلتون فجیرلرین چاغلا یانیندان

۲۹

گۆی بیر محبته آچیق قوجاقدی
جاوانسان اولدوزلار کۆرپه اوشاقدی
بیزیم گئج آنالار اؤز قوجاغیندا
چوخ بؤیله اولدوزلار پارلا یا جاقدی

۳۰

کیم یانیب دئییر! عؤمور ماجالدير
بیر شرین او یغودور، بیر خوش خیالدير؟
هر آن طبیعتی گؤزه للندیره ن
بو انسان توکنمز بیر کاپیتان دیر

۳۱

الچک بیر دفعه ده اؤز آجیغیندان
یوز چئویر گؤردویون مردار لیغیندان
بیر آزدا دانیشساق هئچ یامان اولماز
بیزیم شوروموزون یاخشی لیغیندان

۳۲

قارداشیم بونودا یاز دفترینه
گئت منیم دیلیمدن چاتدیر یئرینه
اولسون بو دونیادا خائن چیخانلار
اور دنئلی^۶ بستی نین آلین ترینه

۳۳

یاشاسین دونیادا اولو قلب میز!
بؤیوک آرزولارا بویلو قلب میز!
نشه میز قایغی میز احتراصیمیز
بولور بیر جام کیمی دولو قلب میز

۳۴

قوخوسوز لاله دیر معناسیز شعر
قانادسیز بیر قوشدور خولياسیز شعر
گۆزل سیز، چالغی سیز مجلسه بنزر
مضمونسوز، آهنگ سیز، اداسیز شعر

۳۵

دونن بیر شاعیرین کئچدیم یانیندان
ایلده بیر سۆز چیخماز خسیس جانیندان
عشقی، احتراصی اولمایان یئتر
چیخسین بیر دفعه لیک سۆز میئدانیندان

۳۶

شاعیره الهامدان مایا گرک دیر
آناسیز جوجوغا دایا گرک دیر
شاعیرم سۆله ییر، یئریندن دوران
آدامین اوزونده حیا گرک دیر

۳۷

ایستر بسته کار اول ایستر نقاش اول
شاعر اول، رسام اول هیئکل تراش اول
یاراتدیغین شعرى سئوه رک یارات
ها میدان یوکسک اول ها میدان باش اول

۳۸

کۆنول سندن یئنه هیجانیم وار

اوچوپ قالخمادىغيم آسمانيم وار
 سؤله سنين كيمي بو آسماندا
 توفان رقاوه سى بير ترلانىم وار
 ۳۹

هر طرفده قوران توس - بوساط منم
 اولدوزلارا ائدهن اختالات منم
 منيم آزادليغيم قوجاغا سيغماز
 يئر منم، گۆى منم، كائناات منم
 ۴۰

يازمارام، اوره ييم سيزى انماسا
 سيزين عشقونوزله آلوولانماسا
 ائل كسيب، قارشيمي بورداجا سوردو
 گۆزدن ياش چيخارمى، اوره كى يانماسا
 ۴۱

غنچه آچيلارمى باهار اولماسا؟
 شعله تيتره يرمى روزگار اولماسا؟
 بو نغمه روحومدان قوپارمى بيليم
 منه الهام وئره ن دوستلار اولماسا
 ۱۹ ۳۷

يالنيز آعاج

اولدوقجا قايغى لى اولدوقجا غملى

ساده منظره لى ساده گؤركملى

يالنيز آعاج باخير بيرداغ باشيندان

اوهانسى ايامين اغتشاشيندان

هانسى زلزله دن اولموش مضطرب؟

دوشونور تك ليكده سانكى بير قريپ

سارميش چئوره سيني عنادلى بير چن

دانشير حقينده هر گليب كئچن

سانكى فلكلرين فيرتيناسيندان

اويوخسا كيمسه سيز بير چوبان مى دير؟

سورودن آيريلان بير جيران مى دير؟

سولاردا دهشتلى گؤي دالغالاردا

آتشين ضربه لى قاسيرغا لاردا

سارسيلان چاره سيز بير يئكلن مى دير؟

اونون گوزلرينده حيات شان مي دير؟

بو ياندا صفالي قالين بير اورمان

ياز اولسون قيش اولسون گولر هر زمان

قوشلارين نغمه سي سولارين سسي

عطيرلي گوللرين سرين نفسي

داواسيز دردلره گيزلي علاج دير

مني دوشوندوره ن يالنيز آج دير

زاواللي قارداشيم بؤيله كئچرسه

ابدیت سنه قانادا وئرسه

سندن قالمایاجاق نشان دونیادا

دیری لیک عشقیله جوشان دونیادا

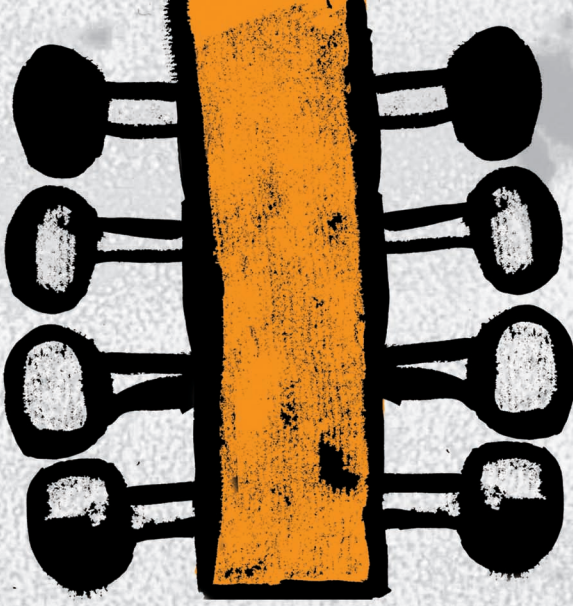
بیر طوفان قویاجاق سارالاجاقسان

بیر شمیشک ووراجاق قادالاجاقسان

باشیندا اویناییب غم بولوتلادی

سؤکه جک باغیرینی اولوم قوردالاری

منده سنين كيمي يالنيز آغاج ديم
 تك ليكدن اوسانيب آخيردا قاچديم
 قلبيمله روحوملا قوشولدوم ائله
 دوشونجه م ساكيت دير اوگوندهن بئله
 باغ ايندى من هارا يالنيزليق هارا؟!
 آزاد فيكييرله آزاد قوشلارا
 قلبيمين هر گؤزو بير آشياندير
 بدبخت بو دونيادا تك ياشييان دير

OKHU TAR

